

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Дражлива тема

Втрату Північних територій у Японії порівнюють з анексією Криму

▶ СТОР. 4

Інтерв'ю

Полковник Ігор САПІГА: «Батальйон «Кривбас» до бою готовий. І фізично, і морально

▶ СТОР. 10

Театральна реформа

Не ображайте тих, хто за кулісами

▶ СТОР. 12

№ 32 (6036) СУБОТА, 21 ЛЮТОГО 2015 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Альтернативи децентралізації немає

Що мають зробити законотворці та які першочергові законопроекти ухвалити для реальної децентралізації влади та надання більших повноважень регіонам, обговорили вчора учасники експертної групи з питань законодавчого забезпечення децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування на чолі з Головою Верховної Ради Володимиром Гройсманом.

На початку зібрання глава парламенту відзначив, що процес децентралізації влади вже фактично запущено і зроблено перші кроки. Але цього недостатньо і потрібно рухатися далі.

▶ СТОР. 2

Подолати вето

Українська сторона почала консультації в секретаріаті Організації Об'єднаних Націй (ООН) стосовно механізму запрошення миротворців на Донбас. Таку інформацію учора оприлюднив постійний представник України в ООН Юрій Сергеєв. «Я думаю, що в нас є кілька аргументів на користь того, що ми зможемо просуватися з цією ініціативою в ООН», — заявив він. За словами Юрія Сергеєва, в основному всі делегації, з якими він проводить зустрічі, підтримують рішення РНБО щодо запрошення миротворчої місії.

▶ СТОР. 5

Нескінченність пам'яті

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Протягом трьох днів по всіх містах нашої країни вшановують героїв, які полягли під час Революції Гідності. У Києві рідні та близькі героїв Небесної Сотні виставили портрети загиблих, тим часом небайдужі кияни, учасники тих подій несуть свічки, квіти, вінки. Вони фактично заполонили вулиці, де рік тому режим зчинив криваву бійню. На Майдані Незалежності відбулася акція «…Більше ніколи». Її провели активісти Євромайдану спільно з Жіночою силою України, адвокатами Небесної Сотні та іншими ініціативами (на знімку).

Увечері в п'ятницю відбулася офіційна частина Всеукраїнської акції «Хвилина мовчання — нескінченність пам'яті». Зокрема, пролунав передзвін київських церков, зі словом виступив Президент, інші посадовці, прозвучав «Реквієм» Вольфганга-Амадея Моцарта…

На жаль, сумні роковини переплітаються з іншим болем за загиблими у війні, яку розв'язав проти нас сусід-агресор. Але люди вірять, що так само, як і на Майдані, ми вистоїмо. І жертви ці недаремні.

▶ СТОР. 6, 9

Цього року Україна відзначатиме 70-річчя Перемоги. Сьогодні онуки-правнуки російських та українських солдатів, які тоді сиділи в одному окопі і разом ішли в атаку, воюють один проти одного. Гібридне протистояння скоригувало уявлення про те, хто — брат, а хто — ворог. Незмінним є одне: війна завжди народжує героїв, війна завжди приносить людські страждання...

Розповіддю про опалене війною дитинство наша газета починає нову рубрику «До 70-річчя Перемоги». ***Матеріал про долю Петра Цибульського «Малолітнього партизана двічі розстрілювали» читайте на 15-й сторінці.***

ПОДІЯ

Флюорографія безоплатно

У поліклініці другої міської лікарні Кременчука ввели в дію новий сучасний флюорограф. Кошти на його придбання — 650 тисяч гривень — виділили з міського бюджету. Тож тепер для того, щоб скористатися найсучаснішим діагностичним апаратом, жителям правобережної частини наддніпрянського міста не треба їхати на лівий берег. Не менш важливо й те, що, **за інформацією прес-служби міськради,** флюорографічні обстеження у Кременчуці здійснюються безоплатно. Всі витрати на це також покладено на міську скарбницю.

Водночас, попри фінансові труднощі, у промисловій «столиці» Полтавщини продовжують оновлювати медичні заклади. Зокрема, цього року планують відремонтувати й частково переоснастити два відділення третьої міської лікарні на загальну суму 7,6 млн. гривень. Ремонтні роботи вестимуть також у дитячій лікарні. Ще майже 3 млн. гривень спрямують на реконструкцію та переобладнання під хоспіс одного поверху інфекційного відділення другої міськлікарні, **передає наш власкор Василь НЕЙЖМАК.**

КОРОТКО

■ З 21-го до 28 лютого з 10-ї до 22-ї години на Михайлівській площі Києва працюватиме документальна виставка «Присутність. Докази агресії російських військ на території України», **повідомляє прес-служба Президента України.**

■ Майже 350 необлікованих робітників виявили у січні працівники головного управління Державної фіскальної служби у Тернопільській області. З понад 200 громадянами роботодавці оформили трудові договори. За неналежне оформлення трудових відносин порушникам доведеться сплатити штрафи, **передає наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.**

Тарифи на електроенергію для населення переглянуть 24 лютого — *НКРЕ*

Альтернативи децентралізації немає

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

В. Гройсман наголосив, що парламент має прийняти не поодинокі, а цілісні системні рішення, пакети законів, які дозволять створити комплексну цілісну систему самоврядування. У жовтні нинішнього року в Україні відбудуться чергові місцеві вибори, тож законодавці мають встигнути до цього часу розробити і ухвалити відповідні законодавчі зміни, у тому числі й зміни до Конституції.

Для опрацювання законопроектів щодо децентралізації влади та нового закону про вибори до місцевих рад у парламенті створено робочу групу за участю представників усіх фракцій, експертів, громадських організацій, спостерігачів від Ради Європи. В. Гройсман запропонував експертній групі напрацювати покроковий план з розробки пакета відповідних законопроектів, щоб вийти на узгоджені проекти рішень. Водночас керівник парламенту висловив думку, що новий виборчий закон має бути ухвалено парламентом до кінця квітня. Експертна рада діятиме на громадських засадах, але на постійній основі, щоб під час опрацювання законопроектів було враховано не лише думку різних фракцій, а й експертів та керівників місцевого самоврядування.

Під час засідання.

Наразі експертна група опрацьовує низку законопроектів з питань децентралізації влади, зокрема:
— зміни до Конституції;
— про засади адміністративно-територіального устрою;
— про місцеве самоврядування;
— про виконавчі органи влади;
— про органи самоорганізації населення;
— про місцевий референдум.

Процес внесення змін до чинного законодавства щодо місцевого самоврядування, підкреслив В. Гройсман, має відбуватися паралельно з процесом внесення конституційних змін. Водночас деякі кроки можуть бути зроблені й без змін до Основного Закону.

У запропонованих змінах до законодавства щодо децентралізації влади та реформи самоврядування є багато цікавих новацій. Крім того, під час засідання експертної групи пролунало й чимало оригінальних пропозицій. Зокрема, директор з питань науки та розвитку Інституту громадянського суспільства Анатолій Ткачук запропонував для проведення реформи створити спеціальний урядовий комітет для оперативного узгодження всіх проблем, які виникатимуть у процесі децентралізації, а також регіональні комітети. На його думку, має бути визначено нові межі та центри районів, а система місцевого самоврядування має бути трирівнева.

Народний депутат попереднього скликання, а нині незалежний експерт Юрій Ганущак висловив думку, що реформа і зміна адміністративно-територіального устрою є неминучою, бо територіальні одиниці в Україні нині є не однорідні за доходами і видатками. Водночас експерти дійшли висновку, що змінювати межі регіонів, тобто областей, не треба, адже вони відповідають європейській системі NUTS. А серед найоригінальніших пропозицій до реформи самоврядування — змінити термін «район» на «повіт», запровадити виборну посаду «старости» села. Запровадити «паспорт громади», у якому має бути визначено наявність всіх державних і соціальних установ — місцевих органів влади, лікарень, шкіл, нотаріусів тощо; створення «госпітальних округів» для надання різнорівневої медичної допомоги. Пролунали також пропозиції відновити адміністративний устрій і межі районів України, як у 1940 році -по 30 тисяч населення кожен.

Представники депутатських фракцій і груп висловили власні пропозиції щодо реформування системи місцевого самоврядування у країні, наголосивши на потребі збільшення повноважень місцевим громадам.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

КОМЕНТАР

Сергій Чернов, голова Харківської обласної ради, президент Всеукраїнської асоціації районних і обласних рад:

— Децентралізація влади — це питання безальтернативне для того, щоб ми зберегли країну, щоб рухалися в розвитку, і щоб дати стимул для місцевого самоврядування, посилити вектор регіональної політики. Єдине, ми дуже запізнилися з такими рішеннями. Коли говорять про збільшення повноважень, дехто каже лише «дайте гроші». Але це абсолютно не правильний підхід, треба дати більше можливостей для того, щоб заробляли кошти на місцях, змінити Податковий, Бюджетний кодекси, і перші кроки вже зроблено. Щоб територіальні громади мали стимули, щоб від них залежало наповнення доходної частини. Однак це — велика відповідальність. І сьогодні багато місцевих керівників і депутатів не готові до цього. Дехто із керівників вважає, що краще отримати дотації, аніж більше повноважень. Однак повинно йтися про концентрацію кадрового ресурсу, зміцнення менеджменту, про те, як використати Бюджетний і Податковий кодекси, землю, місцеві ресурси, підприємців, середній і малий бізнес, великотоварне виробництво на благо громади. Потрібна системна робота і планування та формування бюджету не лише на рік, а на довгострокову перспективу — на три-п'ять років. Не можна жити одним днем, одним роком.

Події в нашій країні — одне з головних питань порядку денного зимової сесії ПА ОБСЄ

Постійна делегація Верховної Ради України бере участь у роботі чотирнадцятої зимової сесії Парламентської асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі (Відень, Австрія).

Завданням 14-ї зимової сесії ПА ОБСЄ є обговорення стану виконання резолюцій та рішень Асамблеї, а також проведення дебатів у рамках трьох тематичних комітетів — з політичних питань і безпеки; з економічних питань, науки, технології і довкілля; з демократії, прав людини і гуманітарних питань.

За інформацією членів постійної делегації Верховної Ради України, яку очолює народний депутат Артур Герасимов, під час сесії парламентарії планують обговорити актуальні питання міжнародної політики. Зокрема, «транснаціональна безпека в регіоні ОБСЄ: боротьба з тероризмом», «співробітництво в сфері зміцнення енергетичної безпеки і нейтралізації екологічних і економічних викликів в регіоні ОБСЄ», «права людини мігранта і біженців». Крім того, відбудеться спеціальне обговорення за участю трьох загальних комітетів на тему «Реагування ОБСЄ на кризу в Україні та навколо неї».

У першому загальному комітеті з політичних питань і безпеки обговорюватиметься тема парламентського контролю збройних сил і сил безпеки: забезпечення транспарентності на національному та міжнародному рівнях за участю фахівців ОБСЄ.

Співробітництво в сфері зміцнення енергетичної безпеки і нейтралізації екологічних і економічних викликів в регіоні ОБСЄ буде однією з основних тем, винесених на обговорення у другому комітеті з економічних питань, науки, технології і довкілля. На ньому із доповіддю виступить координатор економічної та екологічної діяльності ОБСЄ д. Халіл Юрдакул Йігітгуден. Водночас учасники заходу заслухають виступ директора Секретаріату енергетичного суспільства Яшена Копача.

На засіданні третього комітету з демократії, прав людини і гуманітарних питань відбудеться відкрите обговорення питання прав людини мігранта і біженців за участю заступника генерального Директора Міжнародної організації з питань міграції Лаури Томпсон.

Усі три загальні комітети заслухають виступи заступників голів комітетів, пов'язані з виконанням рекомендацій Азербайджанської декларації, а також — попередні проекти доповідей і резолюцій, що будуть винесені на розгляд 24-ї щорічної сесії ПА ОБСЄ, яка відбудеться в липні цього року в Гельсінкі (Фінляндська Республіка).

У роботі сесії беруть участь парламентарії із 56 країн Європи та Північної Америки, а також представники багатьох асоційованих країн, міжнародних організацій і середземноморські партнери ОБСЄ. Нашу країну представляють народні депутати України: Артур Герасимов (БПП), Ганна Гопко («Самопоміч»), Ольга Бєлькова (БПП), Наталія Агафонова (БПП), Ігор Попов (Радикальна партія Олега Ляшка), Нестор Шуфрич (Опозиційний блок), Сергій Висоцький («Народний фронт»).

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

«Батьківщина» просить «нормандську четвірку» посприяти звільненню Надії Савченко

Фракція ВО «Батьківщина» звернулась до «нормандської четвірки» з проханням у першочерговому порядку вирішити питання негайного звільнення народного депутата, члена Парламентської асамблеї Ради Європи Надії Савченко. Про це під час брифінгу повідомив народний депутат від фракції ВО «Батьківщина» Сергій Власенко.

Сьогодні 71-й день, як голодує в московській в'язниці Н. Савченко. Вона відмовилася від медикаментозної підтримки життєвих функцій організму, оскільки не довіряє якості ліків, котрі вводяться їй через катетери. Тому, наголосив С. Власенко, вимагатимемо термінового допуску до неї українських лікарів або міжнародного консиліуму. А особи, причетні до незаконного переслідування та знущань над нашою льотчицею, мають підпасти під дію міжнародних санкцій. Зокрема, це лікарі, які дають фальшиві висновки щодо стану здоров'я Надії, керівництво слідчого комітету Російської Федерації та інші. Очолити цей список повинен Володимир Путін. «Ми подаємо до відповідних європейських інституцій, чотирьох учасників «нормандського формату», а також до Конгресу і Сенату США «список Савченко» за аналогією зі «списком Магнітського», — зазначив С. Власенко. Депутат нагадав, що події з Сергієм Магнітським відбувалися в тому самому СІЗО, де нині перебуває Надія.

Сергій МАРИНІН.

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Литовської Республіки, Урядом Республіки Польща стосовно створення спільної військової частини

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Литовської Республіки, Урядом Республіки Польща стосовно створення спільної військової частини, учинену 19 вересня 2014 року в м. Варшаві, яка набирає чинності через 30 днів з дати отримання депозитарієм останнього письмового повідомлення про завершення виконання всіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Угодою, ратифікувати.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
4 лютого 2015 року.
№ 143-VIII.

З текстом Угоди можна ознайомитися на сайті газети www.golos.com.ua

Несекретні файли

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Під час круглого столу в* Комітеті Верховної Ради з питань культури та духовності *говорили про дотримання прав людини при наданні доступу до архівів КДБ.

«Ми давно намагалися створити державну інституцію, яка б забезпечувала вшанування національної пам'яті, відродження історичних підходів до того, що в нас було в минулому, — зауважив голова комітету Микола Княжицький. — Нині ця робота ведеться активно. У проекті бюджету, який розглядатимемо 26 лютого, є зміни, де окремим рядком прописується Інститут національної пам'яті як центральний орган виконавчої влади».

Відкриваючи круглий стіл, парламентарій звернув увагу на те, що Комітет з питань культури та духовності особливу увагу приділятиме оцифровці архівів. «Ефективний доступ до інформації можливий лише за умов, коли створять нормальну картотеку і копії матеріалів зможуть бачити всі на відповідних сайтах», — підкреслив парламентарій. За його словами, йдеться не лише про архіви в підпорядкуванні Міністерства юстиції, а й про аудіо- та відеодокументи, які перебувають у різноманітних державних установах і навіть у приватних компаніях. «Коли говоримо про реформування в галузі культури, то кажемо, що варто змінити все законодавство. І архівна справа синхронізуватиметься з європейськими принципами. Це особливо важливо в контексті нашої Угоди про асоціацію з ЄС», — підкреслив народний депутат.

Свобода доступу до інформації є одним із найбільших мірил демократичності суспільства, переконаний голова українського Інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович. Громадський інтерес до неї повинен мати перевагу перед будь-якими обмеженнями. Рада Європи в липні 2013 року прийняла спеціальні рекомендації країнам-членам стосовно політики доступу до архівів. Найважливіша з них стосується того, що жодна країна не може стати демократичною, не забезпечивши своїм громадянам право доступу до інформації про своє минуле.

За словами В. В'ятровича, найбільше даних архівів комуністичних спецслужб вдалося врятувати в тих країнах, де зміна тоталітарного режиму відбулася шляхом оксамитових революцій. Що повільніше вони відбувалися, то більше документів встигали знищити. Вимірюються такі дані в кілометрах полиць.

Окрім відкриття даних про комуністичний режим, законодавчі органи багатьох країн Східної Європи приймали окремі документи, якими регламентується доступ до роботи з цими документами. У деяких із них ці документи стосувалися одночасно і процесів люстрації на початку 90-х років. Законодавчі акти різні, але мають і спільні риси. Фактично за основу їх узято законопроект, ухвалений у Німеччині ще в 1992 році. Ключовими є такі положення: доступ до інформації про осіб, причетних до функціонування комуністичних органів безпеки та каральнo-репресивної системи; захист персональної інформації про згаданих в документах третіх осіб через їх анонімізацію; право особи, що постраждала від діяльності спецслужб, обмежити доступ до своєї справи, до інформації про себе; вимога більшої відкритості інформації стосовно публічних осіб; відповідальність дослідників за розголошення особистої інформації про особу. У такий спосіб простежується пріоритет права жертви тоталітарного режиму над правами осіб, які на нього працювали.

Особливих проблем із відкриттям даних про комуністичне минуле не бачить учасниця круглого столу голова Державної архівної служби Тетяна Баранова. Документи, пов'язані з українським визвольним рухом і політичними репресіями та голодомором, розсекречено ще в 1989—1992 роках, каже вона. Ця інформація перебуває на зберіганні, видається користувачам у читальні зали на загальних підставах і не раз використовувалася дослідниками. За останніх п'ять років кількість секретних справ, які перебувають у державних архівах, зменшилася на 60 відсотків і становить 79 тисяч 105 одиниць зберігання. Це 0,18 відсотка від загальної кількості. Але є ще й багато незасекречених документів, тож варто на законодавчому рівні врегулювати питання про визнання всіх документів, створених до 1991 року, нетаємними, наполягає Т. Баранова.

Історик Юрій Шаповал зазначає: «Кожен дослідник потрапляє в амбівалентну ситуацію, коли змушений вибирати між моральними імперативами і власне законодавчою базою, яка регламентує його дії під час написання тих чи інших розвідок». Зізнається: в житті не зміг би написати свої статті про Олександра Шумського, Миколу Хвильового, Михайла Волобуєва, Юліана Бачинського і багатьох інших людей, якби дослухався до букви закону.

Доступ до архівних матеріалів треба відкривати, зійшлися на думці учасники круглого столу. Питання не може обмежитися лише оцифровкою документів, адже йдеться про сотні мільйонів томів. Це займе не один десяток років. Безумовно, архіви мають бути впорядковані, — наголосив підбиваючи підсумки Микола Княжицький. За його словами, в сучасному світі вони для того, щоб із ними працювали, а не лише зберігали. Саме Інститут національної пам'яті, використовуючи сучасні технології, має зайнятися оцифруванням матеріалів, викладенням їх на сайти і методологічним вивченням того «хто карав, кого і чому». А парламентарії працюватимуть над змінами до законодавства, співпрацюючи з Державною архівною службою, Інститутом національної пам'яті та громадськістю, підсумував голова профільного комітету, висловлюючи припущення, що така зустріч не остання.

Надія СМІЯН.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності Микола Княжицький, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності Віктор Єленський, директор Інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович* (зліва направо) *під час круглого столу на тему: «Відкриті архіви: законодавче регулювання доступу до документів з архівів комуністичних спецслужб», проведеного спільно з Центром досліджень визвольного руху.

ЦИФРИ

У Словаччині збереглося 1,8 кілометра полиць документів в архівах комуністичних спецслужб, в Угорщині — 4, в Німеччині — 4,6, в Болгарії — 20, в Чехії — 34, і найбільше в Польщі — 87 кілометрів полиць.

САМОВРЯДУВАННЯ

Комунальники чекають реорганізації

У Запоріжжі аварійні бригади ЖКГ сидять без грошей. Причин цього, як оголосили в міському КП «Основа», дві: збитки згаданого підприємства (воно забезпечує експлуатацію всього житлового господарства міста) та заборгованість населення.

Щодо першої причини, то, попри ті фантастичні суми, які все-таки надходять на рахунки, збитки КП «Основа» протягом 2014 року сягнули 37 мільйонів гривень. Через те слюсарі начебто грудневу зарплату отримали, а ось майстри, працівники кол-центру, електрики та аварійні бригади — ні. Всі чекають сесії міськради і коригування бюджету. Тут варто пригадати, що коли створювали цю «Основу», то хіба що пісень не співали, як вона допоможе розв'язати всі проблеми міста. Хоча «комунальний монстр», як його одразу охрестили в місцевій пресі, створювався за ініціативи колишнього «смотрящого» і, схоже, лише для спрощення контролю за грошовими потоками. Тому виробничі ремонтно-експлуатаційні житлові об'єднання — геть. Залишається тільки «Основа» з кол-центром, до якого можна поскаржитися на проблеми із сантехнікою, електрикою, газом тощо. Якщо, звичайно, додзвонишся...

Одразу стало зрозуміло, що «монстр» — дитя мертвонароджене, але, попри те що «смотрящого» давно було взято під варту, потім він вийшов на волю, а після лютого 2014 року взагалі втік з України, нічого з тією «Основою» зробити не вдалося. Хоч і публікацій у пресі вистачало, і виступів депутатів із трибуни міськради теж. І ось таку «вигідну справу» (попри, повторимо, фантастичні тарифи) доведеться дотувати вже з міського бюджету. До речі, тут уже питання до економістів, які створюють відповідні правила гри. За ними, зокрема, в Запоріжжі періодично сидять без зарплати електротранспортники. Тепер до них долучилися електрики з «аварійниками». Хоча спитайте в будь-кого: який бізнес сьогодні найвигідніший в Україні? Ну, звичайно, хліб — бо за ним народ за будь-якої ціни в черзі стоятиме, а ще житло і транспорт. Хліб, на щастя, — у приватних руках, тому він є і його можна їсти. А ось для транспорту і житлової галузі виписали таку купу пільговиків, що ті, хто платить «за себе и за того парня», просто вже не справляються з підвищеним навантаженням. І це попри дикі тарифи.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Зекономлені кошти мають піти на шкільні автобуси і доплати вчителям

На цьому наголосили народні депутати під час обговорення урядового проекту змін до державного кошторису-2015 у* Комітеті з питань науки і освіти. *«Оптимізація шкіл потребує певних інвестицій», — зауважила голова профільного комітету Лілія Гриневич.

Скоротити мережу малокомплектних шкіл (де навчання в розрахунку на одну дитину коштує в кілька разів більше, ніж у «повнокомплектних» класах) вимагає Міжнародний валютний фонд. З огляду на це, уряд пропонує зменшити освітню субвенцію з державної скарбниці місцевим бюджетам. Як обіцяють у профільному комітеті, скорочення не буде критичним. «Міністерство освіти вказує на те, що освітня субвенція зменшена на величину резервного фонду цієї субвенції, тобто не відразуються ті кошти, які вже перераховані органам місцевого самоврядування чи будуть перераховані, — уточнила Лілія Гриневич. — Це не спричинить якогось радикального закриття шкіл». Водночас присутній на засіданні комітету заступник профільного міністра Андрій Гевко припустив, що дефіцит коштів все-таки відчуватиметься наприкінці року, коли традиційно місцева влада звертається до центральної з проханням виділити додаткові ресурси.

«Якщо ми економимо за рахунок реформ (тобто оптимізації. — **Авт.**), то в такому разі заощаджені кошти (312,3 мільйона гривень) мають спрямовуватися на програму «Шкільний автобус», на покращення базових шкіл, куди будуть звозити дітей, і на доплати для вчителів (за престижність педагогічної праці) у цій місцевості», — вважає голова профільного комітету. Відповідні поправки до державного кошторису мають внести в лютому. Під час ухвалення бюджету в грудні було скасовано мораторій на закриття сільських малокомплектних шкіл, спрощено відповідну процедуру, проте не передбачено коштів на учнівські автобуси та довезення дітей до віддалених закладів.

Зміни державного кошторису в бік зростання спричинені необхідністю збалансувати бюджет і обслуговувати зовнішній борг, який «гладшає» з кожним стрибком курсу долара. За часів війни на відчутне збільшення видатків може розраховувати хіба що оборонний сектор.

«Натомість ми маємо незначне зменшення обсягу видатків на підготовку робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах на 6 мільйонів 708 тисяч гривень, зменшення підготовки кадрів вишами I—II рівнів акредитації на піввідсотка. Є зменшення на підготовку кадрів навчальними закладами III—IV рівнів акредитації на 0,79 відсотка», — зазначила Лілія Гриневич. За словами Андрія Гевка, уряд планує зменшити видатки на держзамовлення для університетів та інститутів приблизно на 120 мільйонів гривень.

У вкрай скрутному становищі опинилася наукова галузь: зокрема, в НАНУ на 700 одиниць скорочено чисельність працівників, майже чверть наукових установ запровадили режим неповного робочого тижня. Незважаючи на скорочення, наявних коштів не вистачає навіть на зарплату... Тому комітет має намір рекомендувати уряду збільшити видатки на оплату праці Національній академії наук України на 98 мільйонів гривень та Національній академії аграрних наук України на 10,4 мільйона гривень. НАНУ сподівається також отримати 330 мільйонів для реалізації програм прикладних розробок (на оборонну тематику), але присутні на засіданні комітету висловили сумніви в тому, що уряд ці кошти віднайде.

Крім того, під час внесення поправок до бюджету народні депутати вимагатимуть звільнити наукові установи та навчальні заклади від сплати земельного податку (тим паче що кошти на це в «науковому» кошторисі не передбачено).

З оптимістичних новин є така: за неофіційною інформацією, уряд планує скасувати обмеження зарплат науковців і науково-педагогічних працівників сімома «мінімумами». Якщо ці плани реалізують, народні депутати відкличуть свій законопроект (реєстр. №1914-1), який мав дозволити вишам і науковим установам здійснювати доплати викладачам і науковцям за рахунок спецфонду.

Як позитив було відзначено, що Кабінет Міністрів уже врахував деякі пропозиції комітету у проекті змін до держбюджету. Зокрема, вони стосуються перенесення на центральний рівень фінансування чотирьох шкіл загальнодержавного значення (за чинним варіантом кошторису їх мали утримувати «діряві» місцеві бюджети). Народні депутати пропонуватимуть передбачити в бюджеті Державного космічного агентства України ресурси для роботи Національного центру аерокосмічної освіти молоді України (розташованого на Дніпропетровщині). Крім того, проситимуть виділити кошти на утримання Дитячого музею іграшки при Міносвіти та аналогічних закладів, які є структурними підрозділами вишів (зокрема державного політехнічного музею та Державного музею авіації).

Ганна ЛУКАНСЬКА.

ДОВІДКОВО

За проектом закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» (реєстр. №2147) уряд пропонує збільшити видатки загального фонду державного кошторису на 33,9 мільярда гривень — до 536 837,69 мільйона гривень. Водночас передбачено скоротити освітню субвенцію з державної скарбниці місцевим бюджетам на 183,5 мільйона гривень. Загальнодержавні видатки Міністерству освіти і науки України зменшено на 198,5 мільйона гривень.

«Законно запитати: був би Крим захоплений і схід України окупований, якби українці зберегли частину свого ядерного потенціалу?» — *зауважує в статті, опублікованій в газеті Herald Scotland, колишній генсек НАТО Джордж РОБЕРТСОН.* На його думку, приклад України засвідчує, що відмова від ядерного потенціалу є невиправданою

Угоду про партнерство, дружбу і співробітництво між Вінницею і містом Паневежис підписали в. о. міського голови Вінниці Сергій Моргунов та керівник литовського міста Віталюс Саткявічюс, *повідомляє наш власкор Віктор Скрипник*

Втрату Північних територій у Японії порівнюють з анексією Криму

Північні території — острови Курильської гряди Ітуруп, Кунашир, Шикотан і Хабомаї, які після Другої світової війни перейшли до Радянського Союзу, а потім і Росії, для Японії завжди болюча тема. Однак у лютому градус у суспільстві піднімається вище, ніж в іншу пору: цього місяця, починаючи з 1981 року, відзначають День північних територій. Загальнонаціональний мітинг за їх повернення відбуваються не тільки в столиці, а і по всій країні. Лідери держави неодмінно присутні на ньому.

Прем'єр-міністр країни Шіндзо Абе, який вважає повернення островів і підписання мирного договору з Росією головним питанням для себе й свого уряду, виступаючи на такому мітингу, назвав «ненормальним» те, що Японія і Росія досі не уклали мирний договір. І тому він «має намір наполегливо працювати в цьому напрямку». Цьогорічний виступ прем'єра був коротким, він не вживав різких формулювань, адже на горизонті знову «замайоріло» питання, чи відбудеться найближчим часом візит Володимира Путіна до Японії, і відповідно — конструктивні переговори на територіальну тему?

Сімодський трактат — перший договір, який визначив кордони та умови торгівлі між Японією і царською Росією, було підписано 160 років тому. Тоді кордон було проведено між островами Ітуруп та Уруп, і чотири вищеназвані острови залишилися за Японією. Радянські війська захопили їх уже після підписання Потсдамської декларації (14 серпня 1945 року). Через це Японія так і не підписала мирний договір з Радянським Союзом, а потім з Росією, і досі наполягає, що підпише його тільки після повернення островів.

1956 року між Радянським Союзом і Японією було укладено декларацію, яка дозволила встановити дипломатичні відносини. Москва заявила, що після підписання мирного договору віддасть Японії Шикотан і Хабомаї. Проте це тільки 7 відсотків території островів, а Японія наполягала на всіх чотирьох. Отож домовленості досягти не вдалося.

Відтоді відбулося чимало зустрічей і переговорів. Той самий Абе на нещодавньому відкритті сесії парламенту заявив, що тільки за час його прем'єрства він десять разів зустрічався з Володимиром Путіним.

Протягом усього цього часу Японія намагалася поводитися дуже толерантно. Москва навпаки — мистецьки грала на територіальних струнах японців: то даючи надію, то погрожуючи пальцем, і завжди — неодмінноув'язуючи двосторонні відносини з політичними цілями.

Прем'єр Абе приїхав на відкриття Олімпіади в Сочі, коли від присутності на цій церемонії відмовилося чимало лідерів інших країн. Світ обійшли фото дружніх посиденьок. Путін вкотре натякнув, що Росія готова говорити про врегулювання територіальних суперечок. Співрозмовники домовилися про візит Путіна до Японії восени минулого року... Однак неприхована агресія Росії проти України назвала ціну таким домовленостям.

Тільки-но Японія разом із країнами «великої сімки» оголосила свої досить м'які санкції, здивування в Москві обернулося погрозами: і ви ще хочете від нас територіальних поступок? Як заявив один із очільників Держдуми, не бачити їх вам, як своїх вух. Сам же Путін наприкінці травня знову «помахав морквиною»: заявив, що Росія щиро зацікавлена у розв'язанні проблеми Курильських островів, і він просто здивований, що Японія призупинила консультації з цього приводу. Всередині серпня Росія провела військові навчання в районі південних Курил, на що Японія відреагувала рішучим протестом. Зверніть увагу на дати: кінець травня (в Україні президентські вибори), середина серпня — напередодні фактичного вторгнення військ Росії на Донбас.

Знімок зроблено під час примусового виселення японців з островів. Виселяють з містечка Маока на Сахаліні до Хакодате, що на півдні острова Хоккайдо.

Те, що після Другої світової війни «споконвічні японські острови» втрачено, Японія вважає таким само «диктатом сили», як і у випадку з анексією Криму Росією. Про це напередодні Дня північних територій заявив міністр закордонних справ Японії Фумйо Кішіда. Його слова спричинили неприховане обурення в Москві. Там заявили, що «до Сімодського трактату, не зменшуючи історичного значення цього документа, дане питання не має жодного відношення», і даремно «деякі політичні сили та громадські організації штучно ув'язують цей документ з нинішньою проблемою мирного договору між Росією і Японією». У російському МЗС переконані, що приналежність островів зумовлена підсумками Другої світової та «непорушністю повоєнної міжнародно-правової основи».

Хоча... Про «непорушність» основ могли б і не нагадувати...

Японія справді хотіла би, щоб візит очільника Росії відбувся, а головне, щоб перемовини були продуктивними. І водночас її лідери розуміють, наскільки і візит, і переговори залежать від ситуації в Україні. І тому Токіо виступає за якнайшвидше врегулювання ситуації в Україні і закликає Росію «зайняти конструктивну позицію в цьому питанні». Про це заявив міністр закордонних справ Фумйо Кішіда, виступаючи в парламенті країни з промовою про зовнішню політику. «Ми, як і раніше, надаватимемо допомогу, спрямовану на підтримку реформ в Україні», — додав він.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

(Фото з офіційного сайту містечка Раусу, на Хоккайдо).

Хто дасть гроші на модернізацію малого та середнього бізнесу

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Війна на сході України відвернула увагу суспільства від реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Утім, ця тема є не менш актуальною. Через десять місяців більшість продукції, виробленої в ЄС, зможе вийти на український ринок зі зниженим імпортним митом і навіть у багатьох випадках без мит (так само, як і українські товари, котрі вже зараз можуть безмитно виходити на європейський ринок). Звісно, чимало вітчизняних виробників бачать у цьому загрозу для існуючих бізнес-моделей. Їм доведеться докласти зусиль, щоб конкурувати з продукцією кращої якості. Виходів із ситуації два — просити владу запроваджувати додаткові захисні бар'єри або модернізуватися, на що потрібні кошти.

Днями в Представництві Євросоюзу в Україні фінансові експерти розповідали, як керівники малих та середніх підприємств уже сьогодні можуть залучити західні кошти на розвиток. Зокрема, голова регіональної програми Європейського банку реконструкції та розвитку з підтримки малого бізнесу в Україні, Молдові та Білорусі Стелла Мельник нагадала, що ще в травні 2013 року акціонери банку вирішили підтримати малі підприємства з річними оборотом до 50 мільйонів євро, активами — до 40 мільйонів і кількістю співробітників — до 250. Особливість кредитної лінії у тому, що це не просто позика. На додачу підприємство отримає ще й консультації фахівців: як покращити бізнес-план, як продати свій продукт за кордоном. «При цьому банк сплачує консультації проекту на 50—80 процентів», — запевнила Стелла Мельник. Для прикладу вона навела досвід виробника дитячих іграшок з Харкова. Компанія хоч і була успішною, але не мала дієвої системи відстеження ефективності роботи менеджерів, тому рівень мотивації персоналу був низький. До того ж багато операцій виконувалися вручну. Консультант від банку допоміг створити єдину операційну та облікову систему, програмні модулі для ціноутворення, контролю надходжень та керування відносин із клієнтами. Результат — дохід компанії зріс на 25 відсотків, клієнтська база — на 55. За словами банкіра, протягом року ЄБРР розраховує надати такі послуги сотні підприємств.

Утім, звичайно, у межах країни ця цифра погоди не зробить. Керівник програм співробітництва Представництва ЄС в Україні Беренд де Гроот запевняє, що підтримка розвитку бізнесу буде значно суттєвішою: «Президент Єврокомісії минулого березня анонсував загальну підтримку України у 11,3 мільярда євро, що і включає фінансування через різні інструменти: Європейський інвестиційний банк, ЄБРР, Програму підтримки в рамках політики сусідства. З цього фонду минулого року ми залучили понад 4 мільярди. Більша частина з цих коштів пішла на макроекономічну підтримку уряду. Але понад мільярд використано на кредитні лінії, утім, і для малого та середнього бізнесу».

Водночас, за його словами, які підтверджує і Стелла Мельник, у виробників зростає потреба не лише в дешевих кредитах (хоча серед нагальних проблем бізнесу відсутність можливості без ускладнень взяти в банку позику — одна з найбільших), а й консультаціях. Найпопулярніші питання — як перейти на європейські стандарти якості, міжнародні правила ведення звітності, як покращити бізнес-модель? Ці проблеми, прогнозують фахівці, з наближенням 1 січня 2016 року, коли набуде чинності Угода про асоціацію, ставатимуть дедалі актуальнішими, й ті, хто не думає про модернізацію сьогодні, опиняться за бортом завтра. Водночас, в умовах катастрофічного браку ліквідності, допомогти малому бізнесу з кредитами на розвиток має передусім держава.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

ЛІКНЕП ДЛЯ ПІДПРИЄМЦЯ

З набуттям чинності Угодою про асоціацію мита на імпорт європейських товарів почнуть зменшуватися поступово протягом 3—10 років. Графіки зниження митних тарифів містяться в Додатку 1-А Угоди (http:/bit. ly/Agreement_content). Обмежень для експорту українських товарів не існуватиме. До деяких, щоправда, застосовано часткову лібералізацію у вигляді безмитних квот, які дозволять ввозити певні обсяги окремих видів аграрної продукції без мит (яловичину — 12 тисяч тонн на рік, свинину — 20 тисяч тонн, молоко — 10 тисяч тонн, пшеницю — 1 мільйон тонн).

КОРИСНА ПОРАДА

Якщо ви керівник невеликого підприємства, то занотуйте таке посилання від ЄБРР: www. ebrd. com/knowhow. За цією адресою — інформація про те, як знайти консультанта для розвитку й про можливості кредитування, а також інші «паролі та явки».

Щойнаменше сім глав держав та урядів приїдуть у Київ 22 лютого, щоб узяти участь у Марші пам'яті

Подолати вето

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Зрозуміло, що Мінські угоди опинилися під загрозою у зв'язку з невиконанням і російською стороною, і підписантами з Луганська і Донецька. Для того, щоб врятувати ці домовленості, потрібні зусилля ззовні. Ними можуть бути міжнародні миротворчі сили», — наголосив Юрій Сергеєв. Водночас він сказав, що вето Росії в ООН стосовно миротворців можна подолати. «Це сигнал Москві — зупинитися, схаменутися і повернутися до того, про що домовлялися. Росія втрачає до себе довіру. Тут, в ООН, всі розуміють, що підпис Росії під документом коштує стільки ж, скільки папір, на якому він ставиться. Ми розуміємо, що може бути блокування. Але є інші тактичні кроки, як обійти право вето. Я не буду про них говорити, але вони є», — сказав Сергеєв, натякнувши, що якщо РФ блокуватиме мінські угоди і запрошення миротворців, то її можуть визнати стороною конфлікту.

Тим часом телеканал «Євроньюз», із посиланням на джерела в ЄС, повідомив, що у Брюсселі не впевнені, наскільки реалістичною є миротворча місія на Донбасі. Утім, ЄС готовий надати обладнання для ретельнішого моніторингу за дотриманням перемир'я.

Між тим питання про надання зброї українським Збройним Силам не ще обговорюється у США. Про це вчора заявила речниця Державного департаменту Джен Псакі. «Ті само варіанти, що були в нас кілька тижнів тому, зберігаються і сьогодні», — заявила вона, додавши, що питання про постачання зброї все ще не вирішено.

ДО РЕЧІ

Українські військовики за роки незалежності взяли участь у 18 міжнародних миротворчих операціях. Зокрема, вони несли службу в Таджикистані, Боснії та Герцеговині, Анголі, Хорватії, Гватемалі, Грузії, Іраку, Афганістані, Ефіопії та Еритреї, Сьєрра-Леоне. У трьох операція «блакитних шоломів» українці присутні й сьогодні — в Ліберії, Кот-д'Іваурі та Демократичній Республіці Конго.

Наші вертолітники у Конго.

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву «Голосу України»).

БЛІЦ-ІНТЕРВ'Ю

Про те, скільки часу потрібно для введення миротворчого контингенту ООН, чи можна подолати право вето у Раді Безпеки, яким володіє Росія, і чи є юридичні підстави виключити росіян зі складу майбутнього контингенту миротворців на Донбасі, «Голос України» запитав у кандидата юридичних наук, асистента кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка Антона КОРИНЕВИЧА:

— Якщо наші (дипломати. — **Ред.**) одразу почнуть процедури, то відправлення миротворців, що є досить серйозною бюрократичною процедурою, займе близько півроку. За цей час, боюся, щоб не сталося чогось поганого. Що ж до самої процедури надсилання до нас миротворців, то це робиться лише з санкції Ради Безпеки ООН. Саме Радбез, на жаль, є єдиним органом, який відповідає за всі питання миру й безпеки у світі, а, відповідно, і за надсилання миротворців. А там є Росія з правом вето. Зрозуміло, якщо буде концепція миротворців, яка влаштовуватиме українців, європейців і, можливо, представників колишніх радянських республік, але не Росію, то вона її заблокує. Обійти вето Росії не так просто. Єдиний шанс — визнати РФ стороною конфлікту. Якщо держава, що є постійним членом Радбезу ООН, визнається стороною конфлікту, то вона не голосує. Але це досить важка політична гра — чи готові інші держави визнавати Росію стороною конфлікту відкрито? Бо зараз про це говорять тільки колишні політики. Наприклад, Жозе Мануель Баррозу, коли був президентом Єврокомісії, цього не говорив. Чи вистачить політичної волі визнати Росію стороною конфлікту — запитання відкрите. Якщо вистачить, то за будь-яку резолюцію по Україні у Радбезі можна буде голосувати без Росії. Але, на мою думку, це дуже важко.

Інше питання, яке нині часто піднімають українські юристи-міжнародники: Росія взагалі не має бути в Радбезі. Річ у тім, що немає жодного юридичного документа, що дозволяє РФ бути в Радбезі замість СРСР.

— **Але ж вона правонаступник СРСР?**

— Так. Але ООН мала прийняти хоч якісь процедурні документи із заміни членства СРСР на Росію. Цього зроблено не було. Навіть у Верховній Раді якщо хтось переходить з одного комітету до іншого, то приймається якась постанова. Так само і в ООН. Якщо змінюється якийсь член у рамках правонаступництва, то про це має бути документ, а його немає. І про це теж, наскільки я розумію зі слів нашого посла в ООН, починають говорити. Утім, чи зіграє ця карта — це фантасмагорія.

— **Якщо все-таки станеться диво, і резолюцію про миротворців таки ухвалять, чи є юридичні підстави виключити росіян зі складу майбутнього контингенту?**

— Росію можна буде виключити, якщо обійдуть її право вето шляхом визнання її стороною конфлікту. Але такого в історії ООН ніколи не було, і мені важко уявити, що має статися, аби західні держави так себе повели з Росією. Можливо, вдасться знайти такий шлях формування миротворчої місії, який влаштує Росію. Скажімо, без росіян, але з представниками збройних сил Білорусі, Казахстану чи інших, умовно кажучи, дружніх до Росії держав. Але з тих коментарів, які ми сьогодні бачимо від російських політиків, Росія не бачить сенсу в миротворцях на Донбасі.

Розмову вела Тетяна ПАСОВА.

Чи перетравлять Київ і Тбілісі Саакашвілі?

Уже вдруге за останні кілька днів Головна прокуратура Грузії направляє своїм київським колегам запит з приводу затримання і екстрадиції Михайла Саакашвілі. Не те, щоб грузини не знали, де перебуває їхній екс-лідер. Річ у тому, що рівно тиждень тому він став радником Президента України.

Попередні призначення грузинів із команди Саакашвілі на впливові посади в українському уряді у Тбілісі сприймали як прикру недоречність. Нагадаємо, Олександр Квіташвілі займає пост міністра охорони здоров'я, Ека Згуладзе — заступник міністра внутрішніх справ, Зураб Адеішвілі — консультант з антикорупційного законодавства. Крім того, колишній заступник міністра юстиції Грузії Георгій Вашадзе та екс-перший заступник головного прокурора Давид Сакварелідзе претендують на посаду голови Національного антикорупційного бюро.

Втім, призначення саме Саакашвілі у Тбілісі сприйняли як особистий ляпас. Адже нинішня влада Грузії на чолі з президентом Георгієм Маргвелашвілі сприймає попередників як ворогів. Посла України Віталія Цибенка вже викликали до грузинського МЗС для пояснень. А Георгій Маргвелашвілі заявив, що призначення Саакашвілі може створити «певні незручності» у відносинах двох держав.

Чому так різко відреагувала влада у Тбілісі і чи може це зіпсувати традиційно хороші двосторонні відносини, **«Голос України» запитав» у відомого грузинського політолога Темура Кігурадзе.**

«Річ не в тім, що Тбілісі якось критикує вибір київської влади, а в тім, що ситуація тут, як у радянському фільмі «Міміно»: «Відчуваю таку особисту неприязнь до Папанашвілі, що навіть їсти не можу!» Головну роль у конфлікті грає гостра неприязнь лідерів «Грузинської мрії» (партії, що зараз у нас при владі) до керівників Національного руху, передусім, Михайла Саакашвілі. Будь-яка його поява на міжнародній арені, тим більше в такому важливому регіоні, яким є зараз Україна, болюча для грузинської влади. Вона намагається якось критикувати це, і часто робить необережні й необдумані кроки. Утім, ситуацію між двома країнами це навряд чи ускладнить. Для грузинів Україна сьогодні — найближчий союзник і друг. Ставлення до неї не змінилося, незважаючи на будь-які призначення. Крім того, хочу додати, що за командою Саакашвілі, яка зараз працює у Києві, грузини дуже прискіпливо стежать. Від того, чи вийде в них провести успішні реформи в Україні, залежатиме їхнє політичне майбутнє у Грузії, чи зможуть вони повернути втрачені позиції».

До речі, президент Грузії Георгій Маргвелашвілі планує завтра відвідати Київ.

Оксана КОТОВИЧ.

Греція все-таки попросила новий кредит

У п'ятницю, коли цей номер газети було вже зверстано, у Брюсселі зібралися міністри фінансів країн ЄС для того, щоби розглянути офіційне прохання Греції про продовження кредитної угоди з Євросоюзом на суму в 270 мільярдів доларів ще на півроку.

Але греки не були б греками, якби знову не висунули Євросоюзу свої умови. А саме: скасувати план кредиторів, який передбачає обов'язкове продовження реформ і суворих заходів економії. При цьому міністр фінансів Греції Янніс Варуфакіс запевнив своїх співвітчизників, що переговори країни з ЄС у п'ятницю завершаться успішно.

Як відомо, термін фінансової програми ЄС для підтримки економіки Греції завершується 1 березня. Якщо міністри ЄС у п'ятницю не приймуть умов Афін і не пролонгують кредитну угоду, то країна вперше з 2010 залишиться без фінансового рятувального кола й впритул наблизиться до дверей, що ведуть до виходу із зони євро. А це може спричинити непередбачені й дуже небажані наслідки для країн, де в обігу спільна європейська валюта. У тому числі, й для самої Греції. Очевидно, ця примарна подібність інтересів і є основою для пошуку компромісу між Афінами та Брюсселем. Відлітаючи до столиці ЄС, міністр фінансів Греції з оптимізмом заявив: «День за днем, година за годиною ми зближаємо наші позиції». Він висловив упевненість, що кредитори підуть на поступки, і це дозволить уряду Ципраса за півроку добитися «бюджетної рівноваги» в країні. Зараз грецькому уряду для обслуговування боргів в 2015 році, з урахуванням усіх запланованих кредитів, не вистачає близько 12,3 млрд. євро.

Прем'єр-міністр Алексіс Ципрас, який багато говорить про необхідність нового європейського мислення і ставлення до заходів економії, вважає, що проблема грецького боргу — не технічне, а політичне питання й, відповідно, політичний вибір. «Якщо всі погодяться, що рішення лежить у політичній площині, то його буде знайдено», — переконаний грецький прем'єр, наполягаючи на тому, що це треба робити якнайшвидше. А якщо ні, то сторони потраплять у справжній цейтнот. На все про все в них залишиться тільки тиждень.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ПЛАНЕТА

Країна-запальничка із вбудованою відеокамерою

Цю історію сьогодні обговорюють уся московська преса й столичні кухні. Мешканець російського Примор'я вирішив «по пошті» купити запальничку із вбудованою відеокамерою. Коли товар прийшов, крім запальнички, бідолашного на пошті чекав і офіцер ФСБ, який одразу його обвинуватив у намірі стати американським шпигуном. Після довгих тижнів співробітництва зі слідством гіпотетичний агент ЦРУ був оштрафований судом на 50 000 рублів. А, між іншим, любитель американських запальничок міг одержати чотири роки в'язниці.

Історія із запальничкою стала лакмусовим папірцем розквіту в сучасній Росії шпигуноманії, уседозволеності російських спецслужб, антизахідної істерії, переслідування агентів іноземного впливу.

У Москві кажуть: «держава повертає втрачені позиції». Насправді — це давно забуті сталінські кримінальні процеси над ворогами народу. Наприклад, справи Моісеєва, Бабкіна, Данилова, Пасько, Щурова, Сутягіна — це лише невеликий перелік російських учених-шпигунів, які одержали реальні тюремні строки. Схоже, що цвіт російської науки знову переміщається в табірні шарашки, описані Олександром Солженіциним в «Раковому корпусі».

Історія з «державною зрадою» матері сімох дітей Світлани Давидової обурила навіть шанувальників Путіна. Її привезли із провінції до Москви й посадили в сумнозвісну Луб'янську в'язницю. На захист Давидової виступили тисячі знакових у Росії громадських діячів, акторів і музикантів. І тільки після численних акцій протесту жінку відпустили «під підписку про невиїзд».

Для нагнітання страху в Росії працюють сотні тисяч людей у державній пропаганді. В існування зовнішньої воєнної загрози (дані ВЦВГД) сьогодні вірять дві третини росіян. Провідний учений Інституту ім. Єгора Гайдара Василь Зацепін в інтерв'ю журналістам заявив, що «віра людей у зовнішню загрозу й зросту міць армії — це результат надефективної пропаганди й низького рівня життя». Відомий російський видавець Ірина Прохорова наголосила, що влада діє за старим правилом: була б людина, справа знайдеться. «На жаль, мене турбує, — підкреслила вона, — що це повернення до абсолютної машини терору, сталінської машини, яку було з такими зусиллями подавлено в 50-х роках».

Така політика — це ознака слабкості Кремля, яким рухає звірячий страх перед відповідальністю влади за злочини в Україні. Сьогодні наша Надія Савченко представляє для банди Путіна більшу небезпеку, ніж українські танки й літаки. Опозиціонер Борис Нємцов вважає, що коли «закручування гайок» наштовхнеться на відкритий опір росіян, які виступають проти братовбивчої війни в Україні, то рано чи пізно та різь, на якій сьогодні тримається російський авторитаризм, буде зірвана.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Наступного тижня у форматі «нормандської четвірки» зустрінуться міністри закордонних справ, повідомляє «Інтерфакс»

До рідного міста після тривалої служби у зоні проведення АТО повернулися 11 працівників державної служби з боротьби з економічною злочинністю УМВС України у Хмельницькій області. Бійці привезли символічний подарунок для колег, які незабаром теж вирушать на схід: український прапор, на якому місцеві мешканці та товариші по службі з інших регіонів держави залишили свої теплі побажання на згадку, *повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК*

Арта,
або Чому терористи наших артилеристів у полон не беруть

У спілкуванні обізнаних людей, причетних до війни, артилерія зветься коротко — арта. 1-й дивізіон уже четвертий місяць на війні. Підрозділ перекриває 25 кілометрів у районі бойових дій. Гаубичні гармати можуть вразити ворога на відстані до 27 кілометрів. Під час активних дій, до перемир'я, батарея за добу випускала майже 700 снарядів.

Живуть хлопці в землі. Інколи сплять не роздягаючись, тому що будь-якої миті може надійти гучне: «До бою!». Після команди, через хвилину вже є постріл. А ще треба зарядитись і навестись. 80 відсотків бійців до війни не мали нічого спільного з військовою справою, тим паче з артилерією. Добровольці і мобілізовані за короткий час стали професіоналами, справжніми богами війни, як називають артилерію.

Війна для них почалась із земляних робіт. У чистому полі дали лопати і сказали — копайте. Тільки через три дні приїхав екскаватор. Земля тут така — тоненький шар чорнозему, а нижче — глина. За день викопували щонайбільше 40 сантиметрів, бувало, що довбали і сокирами.

Для бліндажа головне — перекриття, тобто міцний дах. Але досі їх не забезпечили матеріалами. Хлопці самі шукають дерево по лісопосадках. Є волонтери, які готові завезти бетонні блоки, встановити їх. Але вище командування з незрозумілих причин не дозволяє це зробити. Як один з наслідків цієї ганьби, у ніч з 15 на 16 січня 2015 року, ворожий снаряд влучив у бліндаж, і загинули чотири чоловіки, половина розрахунку гармати.

Артилеристи мають високий бойовий дух, готові воювати до перемоги. Дякують волонтерам і дітям, які надсилають листи і малюнки. Саме ця щира дитяча творчість допомагає їм боронити Україну.

Наостанок хочемо сказати, що тут воює і співробітник «Голосу України», хто він — розкажемо після війни.

Артилерія — грізна зброя. Під час цієї неоголошеної війни з російським агресором боги війни ще раз підтвердили це. Як відомо, артилеристи вороги у полон не беруть.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

Ціна свободи і запобіжник від безкарності

Правозахисники склали перелік злочинів проти людяності, вчинених під час Євромайдану у листопаді 2013-го—лютому 2014 року. Убито щонайменше 114 людей (зокрема 94 активісти Євромайдану), більше тисячі отримали тілесні ушкодження, кілька сотень осіб було ув'язнено на різні терміни. Досі невідома доля принаймні 27 зниклих безвісти.

Про це йдеться у звіті правозахисних організацій «Ціна свободи», який учора представила Коаліція громадських організацій та ініціатив з боротьби з безкарністю злочинів проти людяності за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Експерти протягом року працювали над документуванням та систематизацією інформації про злочини проти людяності, вчинені під час Євромайдану. У січні 2015 року матеріали були передані на розгляд прокурора Міжнародного кримінального суду в Гаазі.

За доказ — великий масив відео- та фотоматеріалів із фіксацією злочинів правоохоронців та парамілітарних груп, так званих тітушок. На думку експертів, ці знімки підтверджують: виконавці злочинів відчували свою цілковиту безкарність.

«Ми маємо справу із масштабним та системним наступом влади на цивільне населення, який переслідував чітку мету — залякати людей та придушити мирний протест. Тому жертвою нападу могла стати кожна людина, яка, на думку представників влади, була учасником Євромайдану. Усі ці злочини є злочинами проти людяності: вони систематичні, добре організовані та вчинені протягом короткого періоду часу на значній частині території України», — заявила Олександра Матвійчук, голова правління Центру громадянських свобод, координатора громадської ініціативи Євромайдан-SOS.

Які ж результати розслідування? За словами Павла Диканя, представника групи адвокатів родин Небесної Сотні, лише п'ять справ доведено до суду, а завершена в суді лише одна з них. Тепер правозахисники звертаються до міжнародних структур. «Ми сподіваємося, що Міжнародний кримінальний суд відкриє основне провадження у «справі Євромайдану» після вивчення поданих матеріалів. І розслідування злочинів Віктора Януковича та вищих посадових осіб колишнього авторитарного режиму буде в руках міжнародного правосуддя», — наголосила голова правління Центру інформації про права людини Тетяна Печончик. Громадські активісти закликають Верховну Раду ратифікувати підписаний Україною у 2000 році Римський статут Міжнародного кримінального суду. Як запобіжник від безкарності.

Ганна СМІЛЯНСЬКА.

Голова СБУ Валентин НАЛИВАЙЧЕНКО:

«СБУ відновлює документи, які доводять злочинні дії колишньої влади щодо учасників акцій протесту на Майдані минулого року. Відкрито понад 100 кримінальних справ стосовно тодішніх високопосадовців, у тому числі керівної ланки СБУ, які на чолі з російськими «кураторами» готували злочини проти Майдану. Більше десяти сьогодні вже затримані, решта втекли, але також не уникнуть покарання. Злочини, які влада планувала проти своїх громадян, планувала не одна — а у співучасті зі спецслужбами країни, яка на цей час є країною-агресором. Сьогодні Служба має докази присутності в Україні під час подій на Майдані «кураторів» злочинів — генералів ФСБ, а також російських снайперських груп, які цілили і у протестувальників, і у співробітників МВС».

За інформацією офіційного сайту СБУ.

За життя пораненого хлопчика із Краматорська борються лікарі і небайдужі

Історія трирічного Клима Клименка із Краматорська не залишила байдужими читачів «Голосу України». Хлопчик отримав поранення під час обстрілу міста 10 лютого, коли разом із мамою Олександрою повертався із дитсадка. Вони не встигли сховатися у під'їзді, і мама закрила сина від осколків. За збігом обставин старший брат, шестирічний Савелій, того дня до садочка не пішов: застудився.

Потерпілого хлопчика, який отримав переломи обох ніг та однієї руки, черепно-мозкову травму, рани і забиття, спочатку госпіталізували у рідному місті, а тепер перевели до 4-ї міської лікарні швидкої і невідкладної медичної допомоги в Харкові. Дитина перенесла вже дві операції, в тому числі — із пересадки шкіри. Деякі рани дуже глибокі. Із малюком постійно перебуває батько, який приїхав із Росії, де перебував на заробітках.

Лікування в такому складному випадку коштує недешево. Придбати медикаменти для потерпілого хлопчика допоміг «Гуманітарний штаб «Допоможемо» і благодійний фонд народного депутата України Максима Єфімова «Наш Краматорськ». «Ми прийняли рішення, що однозначно допомагатимемо в лікуванні дитини доти, доки її стан не стабілізується. Після цього вирішуватимемо, що робити далі, щоб хлопчик не просто відновився, а й повернувся до нормального життя», — сказав народний депутат.

За словами хрещеної Клима Наталії Клімкіної, яка із перших днів опікується хлопчиком і передала родині зібрані небайдужими людьми кошти, стан дитини залишається стабільно тяжким. Але малюк уже їсть і дивиться мультфільми. «Ми сподіваємося і віримо, що Клим одужає. Дякую всім, хто допомагає в ці дні», — сказала Наталія.

Ліна КУЩ.

Хистке, але перемир'я

В одному місці руйнують, в іншому — ремонтують

З 18 лютого область втратила зв'язок із двома населеними пунктами на контрольованій Україною території — Чорнухиним і Троїцьким. Обоє сіл перебувають на Дебальцівському плацдармі. Але якщо в Троїцьке встигли доправити й роздати населенню продукти, то з Чорнухиним немає стабільного зв'язку вже декілька тижнів. На більшій частині контрольованої Україною території в останні дні порівняно спокійно. Станиця Луганська, Гірське, Щастя, Кримське, Нижнє, Світличне і Трьохізбенка живуть без обстрілів, однак повного припинення вогню не відбулося. Під прицілом бойовиків цього разу опинилися околиці Новотошківки, Золотого й Попасної.

Як повідомляє голова Луганської ОДА Геннадій Москаль, у всіх населених пунктах на лінії розмежування вогню триває активне відновлення ушкоджених систем життєзабезпечення. Без газу поки що залишаються Тошківка, Нижнє, Світличне та Кримське. Якщо ремонтники одержать доступ до місця ушкодження на автошляху Бахмутка, газопостачання в цих селах буде оперативно відновлене. Без електроенергії усе ще залишаються Станиця Луганська і сім прилеглих сіл. Ушкоджені магістральні лінії електропередач, що розташовані на окупованій території, відремонтувати поки що неможливо. Крім того, у Станиці налагоджується медичне обслуговування населення. Запрацював медичний пункт, який надає допомогу як військовослужбовцям, так і місцевим жителям. Щоправда, медикаментів й обладнання бракує. Розв'язати цю проблему взялися львівські волонтери. Вони зібрали кошти, закупили необхідне обладнання, медикаменти і доставили їх до медпункту Станиці Луганської.

Місцеві жителі, котрі виїхали на безпечні території під час попередніх обстрілів, починають поступово повертатися додому. Але про масове повернення не йдеться. Однак у Щастя і Попасну люди потроху приїжджають. Кілька десятків селян готові повернутися й у Кримське Новоайдарського району, поблизу колишнього 31-го блокпоста. Хоча центральна частина села й околиці майже повністю зруйновані, немає ні газу, ні електроенергії, ні центральної води. Люди сильно стомилися і хочуть додому.

Шукайте за новою адресою: Попасна, підвал

Навіть той, хто не бачив це місто до початку воєнних подій, не зможе стримати емоцій. Попасна сьогодні нагадує місто-примару: зруйновані будинки й об'єкти інфраструктури, не працюють магазини й аптеки, безлюдні вулиці. Багато мешканців покинули місто, частина залишилася й живе в підвалах. Вони й зараз бояться покидати ці темні й холодні приміщення, бо щохвилини очікують обстрілів. У деяких районах Попасної усе так само немає води, відсутні газ і світло. Виживати в таких умовах дуже важко.

Як розповідають очевидці, в перші години перемир'я, коли в людей тільки з'явилася надія на тишу і спокій, бойовики відновили артобстріл і зруйнували ще кілька будівель. Зокрема, постраждав невеликий магазин, де мешканці купували продукти харчування. Снаряд застряг в арматурах стелі, але підприємець Олександр продовжує торгувати. На все місто залишилося всього чотири продуктові магазини, а крім того, повністю зруйновано міський хлібокомбінат. Працівникам міліції разом з військовослужбовцями і рятувальниками вдалося винести з палаючої будівлі 15 тонн борошна. Людям треба харчуватися, тим паче що в місті разом з батьками все ще залишаються діти. Найбільше постраждав мікрорайон Черьомушки. Житлові будинки сьогодні порожні, зяють ушкодженими дахами і вибитими шибками, з яких на вітрі розвіваються штори. Снаряди не жаліють ні житлові будинки, ні лікарні, ні дитячі установи. Один смертельний «подарунок» від «Градів» прилетів прямо в дитячий садок.

Деякі родини вже змирилися з обстрілами й очікують своєї долі у квартирах, інші перемістилися жити до підвалів будинків. Тут сплять, готують їжу, обговорюють події і моляться. Наприклад, із 90 мешканців одного будинку залишилося всього 18, і всі вони живуть тепер у підвалі однієї родиною. Бездомні тварини теж шукають вихід: прибиваються до військових у надії на шматок хліба. Бійці їх жаліють, як, утім, і всіх жителів, які звертаються до них по допомогу. Виконавча влада міста намагається контролювати ситуацію, вживає всіх можливих заходів, щоб відновити газо- і водопостачання, відремонтувати ушкоджені електролінії, забезпечити доставку в місто продуктів харчування. А це в нинішніх умовах не просто.

Від Попасної до Первомайська — рукою подати. Останній блокпост українських військових — на автошляху між містами. Сьогодні, як і раніше, тут чути розриви снарядів. Жителі, які вже навчилися визначати відстань і розрізняти гармату, з якої ведеться обстріл, кажуть, що бойовики цього разу поливають вогнем Золоте. Міліцейський патруль, що складається із співробітників зведеного батальйону міліції «Вінниця», разом з попаснянськими міліціонерами патрулюють місто, стежать за порядком. Боєць зведеного міліцейського батальйону, який прибув з Кіровограда, розповідає, що інтенсивність обстрілів значно поменшала, але розриви снарядів чути все одно. Попасну того дня не обстрілювали.

Гостям радять швидко пересуватися від одного блокпоста до іншого й на трасі не затримуватися. Показують воронки із залишками снарядів просто посеред дороги і констатують, що, незважаючи на перемир'я, диверсанти так і пнуться підібратися ближче. Але наші бійці дають їм відсіч.

Алла АНТІПОВА.
Луганська область.

ФОТОФАКТ

Відкрили меморіальну дошку учаснику АТО

У Бабинській школі, що в Гощанського району на Рівненщині, встановлено меморіальну дошку воїнові АТО Сергію Левчуку (на знімку). ***Народився випускник цього навчального закладу 5 березня 1976 року. Героїчно загинув під час виконання бойового завдання на сході України 10 листопада 2014-го. Служив у 24-й аеромобільній бригаді.***

Про це повідомляє наша постійна читачка із селища Гоща Рівненської області Надія АДАМЧУК.
Фото автора.

ХРОНІКА

Бойовики продовжують обстрілювати наші позиції

Основного удару ворог завдав по населених пунктах на Донецькому напрямку. Так, з реактивних систем залпового вогню двічі обстріляно Авдіївку і Тоненьке. В районі Опитного терористи застосували бронетехніку. З артилерії та мінометів противник тричі завдавав ударів по Водяному. **Таку інформацію повідомили вчора у прес-центрі АТО.**

Яка нині ситуація на передовій, розповіли українські військові.

Боєць батальйону ОУН (с. Піски):

«Ситуація складна. Сьогодні в нас у Пісках у батальйоні один «трьохсотий». Напередодні дістав поранення і контузії ще один боєць. У 93-й бригаді — «двохсотий». Сепари валять по нас з усього, не соромлячись. Працюють мінометы, гаубиці. Підходять близько. Наша артилерія наразі мовчить».

Полк особливого призначення «Азов»:

«У нас більш-менш спокійно. У бік Новоазовська, Широкиного і Перевальська російсько-терористичні війська перекидають живу силу і техніку. Зокрема, в район Новоазовська до них прийшло підкріплення — понад 100 осіб і майже сім одиниць бронетехніки. До Широкиного підтягуються тактичні резерви і не припиняється обстріл зі стрілецької зброї».

24-та окрема механізована бригада (район Бахмутської траси):

«У нас бойові дії тривають. Найгарячіше нині на околицях Кримського (Новоайдарський район поруч із колишнім 31-м блокпостом на автодорозі Бахмутка. — **Авт.**). На щастя, ніхто із військових не постраждав. Більше додати нема чого. На перемир'я навіть і не сподіваємося».

За останню добу зафіксовано вторгнення з Росії на територію окупованих територій у Донбасі щонайменше чотирьох конвоїв постачання (загалом до 55 транспортних одиниць, а також 28 одиниць бойової техніки, включаючи танки, ББМ і самохідну артилерію). Принаймні таку інформацію **повідомив учора на своїй сторінці у «Фейсбуці» керівник групи «Інформаційний спротив» Дмитро Тимчук.**

«Відзначається наявність у районі Дебальцевого підрозділів збройних сил РФ. Ці підрозділи добре екіпіровані, озброєні й споряджені (замасковані під «армію Новоросії»). Зокрема, зафіксовано три батальйонні тактичні групи російських військ і дві артилерійські групи, що їх підтримують (загалом — 35 танків, 68 ББМ, до 50 гармат ствольної артилерії і 24 установки РСЗВ). Ці групи взяли безпосередню участь у боях за Дебальцеве у взаємодії з бандформуваннями «ДНР» і «ЛНР», — написав він.

Олександр ПЕКНИЙ.

Новобранців не відправлятимуть на війну

План мобілізації за перший місяць виконано на 80 відсотків. Про це вчора на брифінгу повідомив заст. начальника департаменту інформаційних технологій МО Сергій Галушко. При цьому чиновник зазначив, що Генеральний штаб не має наміру відправляти в зону проведення антитерористичної операції призваних на строкову військову службу.

«Відразу підкреслю: рішення Президента, яке закріплено в указі, військовослужбовців строкової служби в зону АТО не відправлятимуть», — сказав він.

За словами С. Галушка, на даний момент Генштаб ЗСУ розробляє механізм призову новобранців. Цієї весни до виконання громадянського обов'язку плановано призвати майже 40 тисяч осіб.

Ще більше переселенців отримало право на допомогу

Кабінет Міністрів розширив список населених пунктів, переселенці з яких мають право на отримання відповідного статусу і матеріальної допомоги. Про це повідомив міністр соціальної політики Павло Розенко.

Відповідне розпорядження (№ 1085-р) «Про внесення змін до переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження» було ухвалене на засіданні уряду.

Розенко зазначив, що до цього списку включено населені пункти, розташовані поблизу лінії протистояння сторін конфлікту на Донбасі.

«Це дасть можливість людям, які виїжджають із зони проведення АТО, стати на облік у місцевих органах влади за місцем тимчасового проживання (перебування) і вчасно отримати всі соціальні виплати», — наголосив він.

Так, серед міст обласного значення у Донецькій області — це міста Авдіївка, Дебальцеве (у тому числі м. Світлодарськ, смт Миронівський) та місто Дзержинськ. Також до переліку увійшли селища міського типу Сартана, Талаківка й Ломакине Іллічівського району Маріуполя;

Артемівського району Донецької області — смт Булавинське, с. Веселе, селища міського типу Олександрівське, Вільховатка, Прибережне, с. Миронівка;

Волноваського району — смт Андріївка, села Андріївка, Бахчовик, Бердянське, Водяне, Виноградне, Гранітне, Доля, Дружне, Запорізьке, Заїченко, Кам'янка, Калинівка, Комінтернове, Лебединське, Любівка, Малинове, Маловодне, Молодіжне, смт Миргне, села Новогригорівка, Новомиколаївка, Новоселівка, Новоселівка Друга, смт Оленівка, села Обільне, Орловське, Павлопіль, Піонерське, Петровське, Первомайське (Виноградненська сільська рада), Пищевик, Сопине, Старомар'ївка, Староґнатівка, Степанівка, Федорівка, Красне, Чамарлик, Черненко, Широкине;

Мар'їнського району — с. Березове, м. Красногорівка, с. Кремінець, с. Луганське, м. Мар'їнка, смт Олександрівка, смт Старомихайлівка, села Сигнальне, Славне, Степне, Тарамчук;

Тельманівського району — села Богданівка, Вершинівка, Воля, Греково-Олександрівка, Григорівка, Дерсове, Запорожець, Зелений Гай, Зернове, Зорі, Іванівка, Калініне, Каплани, Конькове, Котляревське, Красний Октябрь, Кузнецово-Михайлівка, Лукове, Миколаївка, Михайлівка, Мічуріне, Нова Мар'ївка, Новоолександрівка, Октябрське (Коньковська сільська рада), Первомайське (Первомайська сільська рада), Петрівське, Радянське, Розівка, Садки, Самсонове, Свободне, Тавричеське, смт Тельманове, села Тернівка, Черевківське, Чумак, Шевченко;

Ясинуватського району — смт Верхньоторецьке, села Красний Партизан, Мінеральне, смт Опитне, с. Орлівка, смт Піски, села Спартак, Тоненьке, Яковлівка.

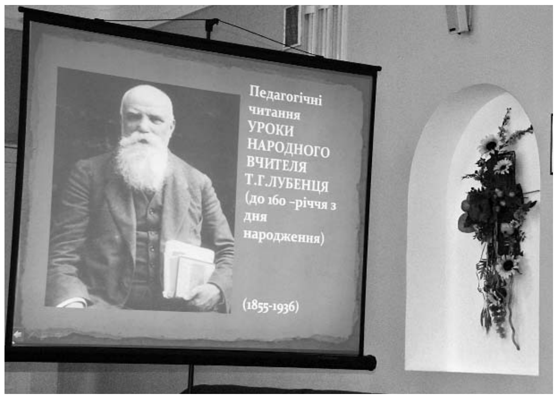
На Волині цієї весни повені не буде, заявив начальник обласного управління водних ресурсів Ростислав Кравчук. Це пов'язано з тим, що протягом вересня—грудня минулого і січня—лютого цього року на території області випало опадів менше норми, сніговий покрив — повністю відсутній, *передає наш власкор Микола Якименко*

АТ «Ощадбанк» — єдиний з топ–15 банків в Україні, у якого минулого місяця був приплив грошей. Так, депозити населення в січні тут збільшилися на 120 млн. грн., повідомив заступник голови правління фінустанови Антон Тютюн *(Ліга.нет)*

«Загальна освіта полягає в тому, щоб усіх, народжених людьми, навчити всього людського»

Днями у столичній гімназії №56 Печерського району (відомій також як Предславинська), одному із найкращих навчальних закладів столиці, відбулися педагогічні читання «Уроки народного вчителя Т. Г. Лубенця», приурочені до 160-річчя від дня його народження.

Педагоги, наукові та музейні працівники зібралися в актовому залі гімназії, рідному домі для сотень майбутніх філологів, учених, економістів, щоб поділитися інформацією про великого наставника, письменника та просвітителя.

Відкриваючи читання, директор гімназії Діна Петренко **(на знімку праворуч вгорі)** зазначила, що ім'я Тимофія Григоровича Лубенця (1855—1936), педагога від Бога, на жаль, зараз відомо мало. Досі не відкрито навіть меморіальної дошки на його честь.

Але ж наприкінці XIX — початку XX століття не було в Києві людини, яка б проводила більшу викладацьку, виховну і благодійну роботу. Викладач, письменник, активний учасник Київського товариства боротьби з дитячою смертністю, голова міського комітету турботи про народну тверезість, директор народних училищ Київської губернії. Людина, яка дуже тонко відчувала дитячу душу. Що обстоювала навчання рідною, українською мовою, упевнена у необхідності обов'язкової початкової освіти та її зв'язку з життям. Учитель, що бачив в учні особистість, наставник, що тісно пов'язував виховання з дитячою природою.

Можливо, саме такого підходу не вистачає нашій державі? І використовуючи принципи, озвучені Лубенцем, Україна стане нарешті країною, про яку мріяли десятки поколінь?

Адже «народ, який має кращі школи, це перший народ. Якщо він не перший сьогодні, буде першим завтра».

Юрій ПЕРЕБАЄВ.

На знімку: учасники читань.

Фото автора.

СЬОГОДНІ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ

Регіон заговорить українською

Акція «Говори українською мовою 24 години», приурочена до Міжнародного дня рідної мови, відбудеться сьогодні на Дніпропетровщині. Її учасники протягом доби розмовлятимуть винятково українською. Ініціатором заходу виступила місцева молодь.

Як розповів голова обласної молодіжної ради Сергій Кривогуз, мета акції — відродити любов до рідної мови й допомогти людям подолати сором'язливість під час розмови державною мовою. Крім того, ініціатори розраховують довести, що спілкуватися українською цікаво, зручно й престижно.

— Більшість жителів регіону розмовляють російською мовою, хоча вважають рідною саме українську, — зазначив Сергій Кривогуз. — Перейти у повсякденному житті на українську їм заважає відсутність практики, звичка, яка сформувалася протягом багатьох років, можливо, просто бракує поштовху до цього. Акція дасть змогу не лише об'єднати однодумців, а й може для когось стати цим поштовхом. І, можливо, людей, які розмовляють українською, на Дніпропетровщині стане більше.

На центральній площі обласного центру організатори пропонуватимуть усім охочим заповнити анкету учасника. Після цього пов'яжуть синьо-жовту стрічку: позначку людини, яка 24 години спілкуватиметься винятково українською мовою. Схожі акції також відбудуться у Кривому Розі й Новомосковську.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Перший крок до співпраці

Прикарпатці співпрацюватимуть з луганчанами. Голова Верховинської РДА Ярослав Скуматчук разом з директором державного підприємства лісового господарства Олександром Александровим та керівником місцевої «Самооборони» Іваном Юряком відвідали земляків, які несуть службу на сході країни.

Батальйон, у якому служать п'ятеро мешканців району, отримав продукти, генератор, бензопили, рації та інші потрібні на передовій речі. Також верховинці побували у містах Артемівськ, Слов'янськ Донецької області та Кремінна, що на Луганщині.

Метою візиту стало налагодження тісної співпраці між районами. З цього приводу між Кремінською РДА, яку очолює Олександр Сомов, та Верховинською було підписано угоду про економічну, науково-технічну і соціально-культурну співпрацю. Ярослав Скуматчук зазначив, що громадяни з усіх куточків країни сьогодні об'єдналися у боротьбі за її незалежність та територіальну цілісність. Тож підписану угоду втілюватимуть у життя. Першим кроком стала домовленість з очільником Кремінського району про те, що група їхніх дітей приїде на відпочинок у Карпати.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Тризуб став гербом у Коростені

Фото прес-служби Коростенської міськради.

У Коростені на території залізничного вокзалу відбувся мітинг-вшанування з нагоди річниці затвердження малого герба України — тризуба. Це сталося 19 лютого 1992 року.

Є ще одна пам'ятна дата. 12 (25) лютого 1918 року, після захоплення більшовиками Києва, Центральна Рада переїхала до Житомира, а потім до Коростеня, який на кілька днів став столицею Української Народної Республіки. У штабному вагоні Мала Рада затвердила тризуб гербом УНР. 2006 року в Коростені відкрили пам'ятний знак на честь цієї події нашої історії, з того часу щороку вшановують цей державний символ.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

За тепло платять менше

Міський голова Рівного Володимир Хомко — палкий прихильник того, щоб люди утеплювали будинки, встановлювали у багатоповерхівках лічильники. Місто згідно з відповідною програмою навіть фінансує частину витрат на ці цілі за умови, що частину із них беруть на себе мешканці багатоповерхівок. Ось і мешканці будинку №11 по вулиці Мірющенка у Рівному змогли скористатися Муніципальною програмою сталого розвитку і встановили у своїй п'ятиповерхівці автоматичний вузол теплопостачання, заплативши при цьому лише чверть від вартості обладнання. За словами голови ОСББ «Ніга» Галини Петрук, збирали з квартири в середньому по триста гривень. Тепер усі мешканці у виграші, бо, хоча й вузол теплорегулювання працює не так давно, але за тепло люди платять на 45 відсотків менше.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Благають про порятунок

На Черкащині понад дві сотні хворих на ниркову недостатність. Процедуру очищення крові, гемодіаліз, вони проходять не лише у комунальних лікувальних закладах, а й у приватній німецькій клініці «Фрезеніус», відкритій в обласному центрі п'ять років тому. Днями пацієнти «Фрезеніусу» пікетували Кабмін з вимогою погасити борги за своє лікування. Якщо до 1 квітня держава не розрахується з клінікою, попередили у Черкаському міськвиконкомі, то медзаклад припинить своє існування, а хворі залишаться без допомоги.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ЦИФРА

Понад 300 тис. грн.

вручили в Свято-Покровському храмі Луцька священики Волинської єпархії УПЦ благодійним фондам, спеціалізованим школам-інтернатам, дитячим будинкам, дітям-інвалідам, сім'ям загиблих у зоні АТО військовослужбовців, а також Святогірській лаврі, що на Донеччині. Остання опікується долею переселенців. Кошти було зібрано 24 січня під час традиційного благодійного Різдвяного концерту, який проводить єпархія 21 рік поспіль.

Микола ЯКИМЕНКО.

Посол закликав боротися з корупцією

У Миколаєві побував з візитом посол з питань координації допомоги Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні Кліффорд Бонд.

На зустрічі з головою облдержадміністрації гість обговорив питання вимушених переселенців, соціально-економічної ситуації, інвестиційного клімату й реалізації реформ з децентралізації влади в регіоні.

Кліффорд Бонд зазначив, що найголовніша проблема в Україні — це корупція, саме тому вони беруть участь у процесі створення Антикорупційного бюро й наполягають на тому, щоб почати активну роботу цієї структури, не чекаючи повного укомплектування штату працівників.

Посол зустрівся з миколаївськими підприємцями, представниками громадськості й засобів масової інформації.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

У 2015 році проект ЄС/ПРООН інвестує у соціальну інфраструктуру Черкащини 500 тисяч доларів, інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО

Квартирні лічильники потрібно повірити до березня

1 березня збігає термін, відведений киянам на повірку квартирних приладів обліку води. Власників помешкань, чиї лічильники так і не пройшли вчасної планової перевірки чи не були замінені на нові, переведуть на оплату за середніми нормами споживання по будинку. Попри те, що у водоканалі заспокоюють, мовляв, «нічого страшного з березня не станеться». Споживачам, які звикли розраховуватися за показами власних лічильників, але не встигли їх повірити, треба заздалегідь готуватися до шоку. Як свідчить практика, фактичні обсяги споживання із «середніми нормами» різняться у рази. На одного киянина, що не має приладу обліку, подекуди списують по 11 і більше кубічних метрів холодної води щомісяця.

Термін повірки закінчується, але основне питання, хто ж має платити за цю процедуру, і досі не вирішено. Точніше, закон цю відповідь має, і варіант один — надавачі комунальних послуг. У цій ситуації йдеться про ЖЕКи, які до ухвалення закону №1198 відповідали за водопостачання киян. Але добитися від них виконання своїх обов'язків, м'яко кажучи, дуже складно. Прикриваючись своєю злиденністю, вони змушують киян самостійно повіряти лічильники (**«Голос України» №129 від 10.07.2014 «Повірка лічильників: коли закон нікого не цікавить», №200 від 17.10.2014 «Повірка: виконувати закон охочих немає»**). Черговий виток ця тема отримала 10 лютого. Депутат Київради Роман Головня заявив: «Кияни не зобов'язані платити за повірку лічильників». Чиновник навіть написав депутатське звернення, та ситуацію це не змінило...

Але і ті, хто вирішив не псувати нерви та не судитися із ЖЕКами і зголосився самостійно оплатити повірку, зіткнулися з іншою проблемою — чергами. На сайті ДП «Укрметртестстандарт» ще вчора висіло оголошення про «тимчасову призупинку запису на виконання повірки безпосередньо у помешканні власників лічильників води у зв'язку з великою кількістю звернень, що переважають технічні можливості підприємства». Не можуть упоратися із напливом і в деяких ЖЕКах, які мають наново опломбовувати повірені чи замінені лічильники. Вони навіть відмовляються від грошей. «Замінити лічильники ви можете, скориставшись нашими послугами. За два прилади це коштуватиме 174 гривні, ще 6 грн. — опломбування. Але якщо у вас є така можливість, то краще робіть заміну самостійно. У нас дуже великі черги на повірку...» — зізналася співробітниця однієї із житлово-експлуатаційних компаній у Голосіївському районі столиці. Та попри це, принаймні поки що, інформації про рішення продовжити термін, відведений на повірку, немає.

До речі, у майбутньому всі витрати на повірку приладів обліку гарячої води вже взяло на себе ПАТ «Київенерго». Але і тут закон вирішили виконати не без «національних нюансів»: платити за це будуть усі, і ті, хто лічильників не має. Тариф — єдиний по місту. У «Київводоканалі» поки що виконували норми закону і брати на себе повірку лічильників холодної води взагалі не обіцяють.

Очевидно, що сфера надання житлово-комунальних послуг потребує чіткішого регулювання. І створення дієвого органу чи структури, яка обстоюватиме права споживачів та захищатиме їх перед монополістами.

Тетяна СУВОРОВА.

ФОТОФАКТ

У Національному центрі ділового і культурного співробітництва «Український дім» триває книжкова виставка «Київська весна-2015», на якій представлено кращі зразки книжкової продукції вітчизняних видавництв.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Лікарню можуть закрити

Принаймні це стверджують шахтарі та члени їхніх сімей, пенсіонери, представники профспілок гірників та працівники відомчих медзакладів, які збираються на акцію протесту під стінами Кіровоградської ОДА проти закриття Державного закладу «Спеціальна медико-санітарна частина № 19».

Представники місцевої влади заявляють: «шахтарську лікарню» не закриватимуть, її просто планують реорганізувати. **Як повідомила начальник міського управління охорони здоров'я Оксана Макарук**, на фінансування з місцевих бюджетів переходять усі відомчі лікувальні заклади у зв'язку з реформуванням медичної галузі. Посадовець запевняє, що в цільовій субвенції з держбюджету на охорону здоров'я фінансування цієї медсанчастини передбачене, але його недостатньо, тож міська влада наразі шукає шляхи утримання нового закладу. У будь-якому разі, запевняє посадовець, працівники закладу без роботи не залишаться.

Утім і державні, й місцеві чиновники зауважують: органи місцевого самоврядування самостійно не зможуть забезпечити усім необхідним передані їм лікарні та медсанчастини. Тому погоджуються, що доведеться приймати непопулярні рішення з їх оптимізації та реорганізації. Підтвердженням цих слів є заборгованість із заробітної плати, що виникла одразу, щойно зайшла мова про так зване реформування.

Саму медсанчастину можуть перетворити на медзаклад первинної ланки, тобто відкриють амбулаторію загальної медицини. Разом із тим місцева влада вже зараз почала, про всяк випадок, зауважувати, що зберігати чи не зберігати колишні відомчі заклади у тому ж напрямку надання послуг — тепер уже право органів самоврядування.

Враховуючи все це, люди чиновникам не вірять, тому й виходять на вулиці, щоб принаймні докричатися до здорового глузду. А найбільше всіх обурює те, що за старою звичкою посадовці не йдуть до них та не пояснюють, що планують створити на місці реорганізованих закладів, скільки грошей передбачають на їх фінансування, та коли, врешті-решт, виплатять зароблене.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Кобзаря «вишили»... пластиліном

У кременчуцькій галереї мистецтв імені Наталії Юзефович презентували найбільше в нашій державі панно з пластиліну, виконане в техніці мозаїки. Його розміри (2 метри 44 сантиметри на 1 метр 20 см) офіційно зареєстрував представник Книги рекордів України.

Згадане панно під назвою «Кобзар **(на знімку)** протягом восьми місяців(!) творили 13 вихованців навчального центру «Лідер», вік яких від 5 до 17 років. Допомагав їм у цьому досвідчений наставник, професійний художник Дмитро Король. За його словами, цією роботою діти й підлітки хотіли засвідчити свою любов до рідної землі та водночас показати, на що здатні.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтавська область.

Фото з сайту «Кременчуг Today».

Обдаровані й талановиті отримають персональні стипендії

Десять персональних стипендій від голови ОДА отримають обдаровані діти і творча молодь Хмельниччини. Серед стипендіатів — учні шкіл мистецтв, музичних та художніх шкіл, студенти музичного училища. Це юні подоляни, які досягли високого виконавського рівня та проводять активну творчу діяльність. Протягом року щомісяця вони отримуватимуть по двісті гривень.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Водолази визволили лебедів

Двоє лебедів потрапили у льодову пастку під Ужгородом на Чорних озерах, що неподалік аеропорту. Місцеві мешканці, проходячи повз водойму, побачили, що птахи не можуть зрушити з місця. Тож викликали рятувальників.

На допомогу птахам виїхала група водолазно-рятувальних робіт загону спецпризначення. Рятувальники на моторному човні дісталися місця, де застрягли лебеді, визволили їх та перенесли у безпечне місце **(на знімку)**.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Фото облДСНС.

НЕ ЗАБУДЬМО!

Вічний вогонь палатиме на честь усіх Героїв

Пам'ятний знак на честь Героїв Небесної Сотні урочисто відкрили у місті Гола Пристань на Херсонщині. Гроші та матеріали для нього зібрали городяни — з бюджету на це нічого не витратили. Розмістили знак на Алеї Героїв, поруч із Вічним вогнем та стелою, на якій викарбувано прізвища понад восьмисот голопристанців, які загинули під час Великої Вітчизняної. Міський голова Анатолій Негра вважає таке сусідство символічним та цілком виправданим, адже борці із злочинним режимом також віддали свої життя за народ та Батьківщину.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

Пам'ять про Небесну Сотню вшанували студенти з Донецька

Марш пам'яті Героїв Небесної Сотні провели у першу річницю Революції Гідності студенти вищих навчальних закладів Вінниці. Були серед них хлопці і дівчата з Донецького національного університету, який з осені 2014-го працює у місті над Бугом.

Багатосотенною колоною молодь пройшла головною вулицею. Несли плакати з написами: «Герої не вмирають — вмирають вороги!», «Подвиг хоробрих — шлях до свободи», «Україна — єдина!». Такі само лозунги звучали час від часу з уст учасників маршу. Багато з них несли запалені свічі та смолоскипи. На Європейській площі біля пам'ятного знака Героям Небесної Сотні студенти дружно виконали Гімн. Відтак висловили свою позицію на підтримку незалежності і єдності держави від Заходу до Сходу, від Півночі до Півдня. Хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих бійців на Донбасі.

Студент Донецького національного Микита Зав'ялов повідомив, що їхній навчальний заклад одразу долучився до загальноміської акції молоді. «Ми теж знаємо, що таке бруківка, палаючі шини, ми теж втратили своїх Героїв, — наголосив Микита. — Не можна забувати людей, які віддали своє життя, щоб ми могли жити у мирній незалежній державі. Вірю, що цей важкий рік змінив нас усіх, ми стали іншими, стали більше цінувати єдність рідної країни».

На закінчення акції її учасники створили «живий» напис «Герої не вмирають». До підніжжя пам'ятного знака Героям Майдану молодь поклала квіти та запалені лампадки. Дехто ставав на коліна, віддаючи шану загиблим.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Рідним пообіцяли підтримку

Голова Житомирської облдержадміністрації Сергій Машковський зустрівся у райцентрі Володарськ-Волинський з Наталією Прохорчук, удовою Героя Небесної Сотні Віктора Прохорчука, який був активним учасником Революції Гідності і загинув на Майдані 18 лютого. Керівник області повідомив, що найближчим часом у школі, де навчався Віктор, буде встановлено меморіальну дошку. Він пообіцяв підтримку дружині та синам Героя, котрим шість та чотирнадцять років, та висловив готовність допомогти мамі Віктора пройти реабілітацію після хвороби.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На Полтавщині зареєстровано 41 сільськогосподарський обслуговуючий кооператив. Із них на сьогодні, за даними профільного департаменту ОДА, реально діють 14, серед яких найбільше (10) — молочарських, *інформував наш власкор Василь Неїжмак*

Неконтрольовані українською владою території Донбасу заборгували за газ майже 7,5 млрд. грн., за електроенергію — 3,5 млрд. грн. Крим розраховується вчасно, повідомив глава Міненерговугілля України Володимир Демчишин *(УНН)*

Батальйон «Кривбас» до бою готовий. І фізично, і морально

Продовження інтерв'ю з командиром батальйону «Кривбас» полковником Ігорем Сапігою. Початок у № 29 за 18 лютого.

Війна прийшла в наш дім, а не в палац Аміна

— Багато написано про афганський синдром. Нині, б'ють на сполох психологи, з'являються ознаки донецького. Яка, на ваш погляд, між ними різниця?

— У людей, котрі пройшли через жорна війни, взагалі мало хорошого в психіці. Це — незалежно від географічної прив'язки. Війна, за великим рахунком, багатовимірне зло. Не тільки тому, що на ній гинуть люди. Там, у зоні найбільшої ймовірності передчасно наштовхнутися на косу смерті, загострюється ницість, підлість, злоба — все, що було замішано в людині в гомеопатичних дозах у мирний час, на війні вибухає «передозом». І, навпаки, вірність, відданість, відчуття братерства, співчуття — ці непомітні, здавалося б, риси у звичному житті, в час небезпеки здатні творити неймовірне...

Попри ці спільні ознаки, я не проводив би паралель між афганськими подіями і тими, що нині відбуваються в Україні. Тоді ми втілювали політичну волю і виконували військові накази керівництва колишнього СРСР на чужій землі. Хтось це вже тоді розумів, хтось не замислювався над суттю своєї дивної інтернаціональної місії, але всі ми, і я зокрема, ще раз повторюю, воювали в іншій країні, проливаючи свою і чужу кров за абстрактні для нас інтереси.

Сьогодні зовсім інша ситуація. Не ми, українці, прийшли на чужу землю, прийшли до нас — із зверхністю господарів і нахабним бажанням влаштувати свій божевільний «мір» усюди, де відіб'ється луна російського автомата. Війна увірвалася в наш дім, а не в палац Аміна. Ми її не провокували, нікому не погрожували, не витиналися за межу до сусіда. Це він перескочив через неї, озброєний до зубів і накачаний по маківку пропагандою. Тут синдрому винуватості ми не повинні відчувати. Принаймні я не відчуваю. І російські агресори, і лугандонські покидьки, і ті, хто волав «путін, введи», засіяли частину нашої території смертю і заслуговують на рішучу відсіч...

Чому одні воюють, а інші гуляють на святі життя?

— Чому ця відсіч не стала загальною справою? Я зараз про інший вияв відчуттів — цілковитої відстороненості значної частини українців від того, що відбувається на сході їхньої країни: так, десь там війна, але мене це не стосується. Знаєте, коли я повертаюся з відряджень у зону АТО, в мене самої з'являється синдром, м'яко кажучи, роздратування. Я не можу спокійно дивитись, як здорові чоловіки призовного віку сміються, слухають музику, цмулять пиво у барах або взагалі роздають перехожим «Вести» з чітким сепаратистським душком. Зовсім недобрі почуття роздирають мою душу. То це я, журналіст, який буває у зоні бойових дій наскоками, а як знайти умиротворення в собі тим, хто постійно ризикує своїм життям, зокрема, захищаючи і цей натовп «парнокопитних»?

— Я вас розумію. Справді, там, у барах, зовсім інша реальність. Між його завсідниками і бійцями пролягає психологічний кордон, щільніший за межу, що відділяє нас від ворожих позицій. Одні воюють, інші живуть ніби в паралельному чи, точніше, перпендикулярному вимірі. Так не може бути апріорі. Ця війна не десь далеко, не за морями-океанами, не на іншому континенті, вона ось тут, у нашому домі. І треба визначитись: якщо є гострота моменту, то вона є для всіх. Це святотатство, коли в масштабах одного міста хтось оплакує загиблих рідних, а хтось влаштовує собі поряд з похоронною процесією гучне свято життя, геть не соромлячись, бо «чорне його не стосується».

— Чого ви чекаєте від «мирних планів» керівництва держави і наших західних партнерів, які наполягають на дипломатичному варіанті розв'язання воєнного конфлікту? Ви вірите у силу цієї «нелетальної зброї»?

— Якщо чесно, не вірю. Всі ми, влада, народ, наші друзі, маємо відверто зізнатися самим собі: ми або воюємо, або не воюємо. А якось між тим і тим не буває. Мирні плани гарні в теорії. А на практиці кабінетні генерали, високопоставлені чиновники, всі ці поважні пани з будь-якої гілки влади майже не орієнтуються в реальній обстановці, вони не бувають в окопах, «воєнний туризм» — це зовсім інша специфіка. У багатьох штабістів хаос у думках, від того ухвалюють стратегічно помилкові рішення. Взагалі, серед командирів різного рівня — брак інформації, немає бачення цілісної картини. Ні військові підрозділи, ні міліцейські, ні добровольчі не можуть одержати від вищого командування якоїсь конкретики. Нам не роз'яснюють ні політику, ні стратегію, ні тактику. Це, по-перше. По-друге, про що і з ким домовлятися — з Путіним? Він визнає тільки силу, а будь-які спроби спокусити його дипломатичним збереженням обличчя лиш викликають на цьому обличчі гримасу агресії.

— Здається, його фізіономію перекосило ще задовго до появи в Криму марсіян з типово російським акцентом. І нарікання «вати», що в усьому винен Майдан, просто безглуздя.

— Повний абсурд. Люди просто не розуміють, що кажуть. Перш ніж дестабілізувати обстановку в якійсь країні, місті, районі, агресор проводить певну роботу. Збирається інформація, плететься агентурна мережа, вербуються люди, незадоволені станом речей з різних мотивів. Вони відомі: гроші, помста, ідеологія. Вони передають дані про військові частини, правоохоронні підрозділи, склади боєприпасів — усе це підготовчий етап, який Росія в Україні успішно провела давним-давно. П'ять людей у балаклавах не змогли б захопити райвідділ міліції чи управління СБУ, не маючи підтримки зсередини — від тих самих міліціонерів, військових чи есбеушників. Приїхали б тривожні групи і просто знищили б балаклавників ще до того, як вони відчинили двері...

— Під час підготовчого періоду вербували не тільки міліціонерів. Серед агентів були посадовці найвищого рівня...

— Силові відомства очолювали громадяни Росії, які нещадно виполювали обороноздатність України. Правоохоронні органи на Майдані пов'язали кров'ю. Яка державна таємниця за такого розкладу і хто зараз кричить про державний переворот, влаштований хунтою! Цей переворот відбувся у день проголошення президентом Януковича — вірнопідданого кремлівського фюрера. Я, до речі, добре знаю, що слово «хунта» закладалося в мізки росіян ще до анексії Криму, одне слово, ще до того, як це ляпнув Путін. Знайомі російські офіцери розповідали, що в них цілком офіційно, через військкомати, оголошували набір добровольців — допомогти братньому українському народові, поневоленому жалюгідною купкою бандерівців. Ще раз звертаю увагу — це було до втечі Януковича і до кримських подій. І навіть до Майдану: мовляв, як тільки в Севастополі хоч одна російськомовна людина попросить захисту (очевидно, в місті «російської слави» бандерівці особливо звірствували), ми не дамо розтоптати слов'янську єдність... Ось і «не розтоптують»...

У бійців батальйону гості — харківські волонтери з групи «Вільні люди» і сестра Надії Савченко Віра (у нижньому ряду друга ліворуч).

До відсічі диверсантам готові.

— Кажуть, що в «Кривбасі» є колишні беркутівці.

— Є. І дуже сумлінно й чесно виконують бойові завдання. Наприклад, командир взводу Володимир Шевченко. У нашому батальйоні проходять службу й відставні співробітники ще колишнього «Беркута». Коли над країною нависла небезпека, кинули всі свої справи і знову стали у стрій. Є в нас і ті міліціонери, які не захотіли здавати свої відділи і зброю терористам. Таких, на жаль, виявилося менше, ніж запроданців, але вони є. І вони добровольці за своїми внутрішніми моральними переконаннями. З такими можна сміливо йти в розвідку.

— А є такі, з якими не тільки у розвідку, на темній вулиці зустрічатися не хочеться?

— Темної вулиці ми не боїмося, але справді з деким не хочеться зустрічатися навіть серед білого дня. П'яні, знаєте, і на вулицях мирного міста огидні, а на фронті... На превеликий жаль, є такий гріх серед нацгвардійців, які дислокуються на цій території. Ми змушені під час несення спільної служби ще приводити їх до тями, виховувати і навіть, зізнаюся відверто, інколи застосовувати «фізичні методи педагогіки». Інакше до них не доходить. Робити ставку на таких «воїнів» — божевілля. Вони не воюватимуть ні за свою країну, ні за себе. Я взагалі прирівняв би зловживання спиртним на війні до дезертирства. Єдиний плюс від присутності наших «колег» — у них є стволи і набої. Це наш «доппайок» у разі чого.

Ілюзій немає. Попереду — мир і... донецько–луганська безпросвітність

— Ігорю Андрійовичу, ви брали участь у миротворчих операціях на території інших держав. Там після воєнних конфліктів протиборчі сторони більшою чи меншою мірою починали співжиття з нової сторінки. А як нам жити з тими «простими людьми», хто притягнув війну на Донбас, через кого загинули, гинуть і гинутимуть найкращі представники усіх регіонів України? Скажімо, ми переможемо зовнішнього агресора і внутрішніх ворогів, дійдемо до кордону з РФ і що?

— Миром, просто укладенням договору про мир, колотнеча в цих районах ще довго не закінчиться. Потрібне не одне десятиліття, щоб хоч трохи розвіявся туман у головах тих, хто закликав Путіна і йшов на референдум, мов на свято. Я свого часу працював у Стаханові й добре знаю менталітет людей, які «порожняк не женуть» і «годують усю Україну, бо в «західній» нічого не родить, окрім смерек». Вони зависли в періоді глибокого застою, не знають, не можуть і, головне, не хочуть сприймати реальність: з міфами про свою особливість їм комфортніше жити навіть у жахливих умовах шахтарських селищ. Більшість «особливих», до речі, не тільки за кордон не виїздила, а навіть за межі своїх областей.

Якщо степова частина Луганщини інакша — там усе-таки спрацьовує закон національної ідентичності (тут споконвіку жили українці, були козацькі паланки), то там, де панував вплив російської імперії, — жах. Про себе я називаю цей стан донецько-луганською безпросвітністю. Тому не маю жодних ілюзій, жодних оптимістичних сподівань, що велика частина мешканців Донбасу щось зрозуміє навіть після повернення контролю України над визволеною територією. Якщо вони цього не розуміють зараз, коли притягнуті ними «визволителі» засипають їх «Градами» і «Смерчами»...

— А що особисто ви плануєте робити після переможного для нас закінчення війни?

— Особисто я, якщо, звісно, залишуся в живих, жодного дня не буду в правоохоронних органах. Я піду на свою улюблену дачу. Мене не приваблюють жодні посади — будь-якого рівня. Сто років мені це не треба. Я сюди прийшов, бо так було потрібно для моєї країни, для моєї родини, для близьких і рідних мені людей. Я не міг, даруйте за високу фразу, залишитися осторонь, коли ворог нахабно «сплутав» кордони і нищенням моєї землі забажав підвищити трон не в міру амбітного кремлівського коротуна. Я сумлінно роблю свою справу, мені не треба ні звань, ні орденів. Свого часу я віддав державі все, що міг, не набувши собі ні магазину, ні поганого ларька. За чверть століття служби я нічого не «віджав». Я маю честь — і це найвище досягнення для українського офіцера.

— Я щиро бажаю вам довгих років життя. Трудових успіхів і затишку на дачі. Всім нам — перемоги. Дякую за відверту розмову.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Усе, що було замішано в людині в гомеопатичних дозах у мирний час, на війні вибухає

Зміни в міліції розпочалися

Днями Верховна Рада прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ». Цим документом депутати оптимізували неефективну радянську структуру МВС та ліквідували УБОЗ, Транспортну міліцію, Ветеринарну міліцію та багато інших структур, які фактично дублювали одна одну. На думку народних обранців, це перший крок в реформуванні МВС.

На сторінці у «Фейсбуку» очільник МВС Арсен Аваков зауважив: «Зроблено перший законодавчий практичний крок в ході реформи МВС! Дорога довга. Крок цей не перший навіть, а — прелюдія, підготовка до серйозних змін. Окремо зазначу, що справжнім оперативникам і спецам, які реально борються з бандитизмом, переживати не потрібно — вони будуть затребувані й переведені до складу карного розшуку. Справжніх фахівців будемо берегти», — написав він.

Утім, ліквідація підрозділів МВС спричинила в суспільстві широкий розголос. Експерти стверджують: якщо без ветеринарної міліції можна легко обійтися, оскільки співробітники цього підрозділу не розуміють, чим вони займаються, то без міліції транспортної і у справах неповнолітніх буде складно.

«Цього робити категорично не можна. У Європі та Америці є транспортна поліція, і повноваження у неї куди більші, ніж було у нашої. Дітьми теж необхідно займатися, їхні проблеми не можна ігнорувати», — вважає екс-заступник глави МВС України Михайло Корнієнко.

Як розслідуватимуть злочини на транспорті, нині невідомо. В пресслужбі МВС припускають, що крадіжкою вантажів може займатися управління по боротьбі з економічними злочинами, яке поки що не закривають. А от щодо проблеми з крадіжками у вагонах і, тим більше, вбивствами, відповісти у силовому відомстві поки що однозначно не можуть.

Бійці спеціального підрозділу МВС України «Сокіл» відпрацьовують знешкодження терориста (Київ, 21 березня 2013 року). Вже згодом вони стануть основою для створення нового силового спецпідрозділу (штурмової групи зі спеціальним озброєнням).

Але найбільше запитань до ліквідації управління по боротьбі з організованою злочинністю. У пояснювальній записці Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ» зазначено: «...організована злочинність у тому вигляді, яка вона була в кінці XX століття, практично перестала існувати, трансформувавшись у нові форми кримінальної активності, які охоплюють усі суспільно важливі сфери, а ознаки організованості в діяльності злочинних груп на сьогодні виявляються при розкритті багатьох кримінальних правопорушень. За вказаних обставин існування таких підрозділів у системі МВС утратило свою актуальність, оскільки фактично боротьбою з організованими формами злочинності займаються майже всі підрозділи блоку кримінальної міліції».

Це рішення неоднозначно сприйняли в суспільстві. Багато хто всерйоз побоюється, що ліквідація даного підрозділу призведе до різкого посилення організованих злочинних угруповань та зростанню їхнього впливу на всі сфери суспільного життя. Зокрема, колишні правоохоронці стверджують: нині із зони бойових дій на сході країни потоком розходиться нелегальна зброя. Тому ліквідація одного з найбільш боєздатних підрозділів МВС є непродуманим рішенням.

«Фахівці вважають, що сьогодні, коли країна на межі дефолту, коли більша частина населення перебуває за межею бідності, але при цьому на руках величезна кількість незареєстрованої зброї — це самогубство. Наступний момент — агентурна мережа. Вона створювалася навіть не роками — десятиліттями. І зараз вона існує. І ось ми ліквідуємо УБОЗ, а з людьми цими що буде? Що таке агентурна мережа — це люди, які ризикують життям, перебуваючи в злочинному співтоваристві. Є позаштатні співробітники, а є штатні — офіцери, які є глибоко законспірованими людьми», — пояснює ветеран УБОЗ Олександр Давиденко.

У свою чергу експерт з питань безпеки Сергій Шабовта днями на прес-конференції зазначив: ГУБОЗ розформовують в період, коли МВС не справляється із завданнями у боротьбі зі злочинністю. «В Києві спостерігається розгул бандитизму, який характеризується значним фінансуванням, особливою жорстокістю і здатністю маскувати свою діяльність. Хто займатиметься усім цим», — дивується він.

Таким завданням можуть займатися бійці елітного спецпідрозділу УБОЗ «Сокіл», вважає радник глави МВС Антон Геращенко, Адже, за його словами, вони у повному складі, стануть основою для єдиного оновленого спецпідрозділу міліції (поліції) на кшталт американського «SWAT» (штурмова група зі спеціальним озброєнням). Також у спецпідрозділ, після тотальної перевірки, будуть відібрані нові співробітники та колишні працівники підрозділів міліції спеціального призначення.

Нагадаємо, наприкінці січня цього року у парламенті зареєстровано законопроект «Про поліцію и поліцейську діяльність». Згідно з ним систему поліції складатимуть: Національна поліція (яка, за класичним прикладом європейських держав, включає в себе адміністративну та кримінальну поліцію), фінансова поліція, прикордонна поліція, місцева поліція. Детальніше читайте вже в наступних номерах газети.

Олександр ПЕКНИЙ.

Фото Володимира ТАРАСОВА (з архіву Укрінформу).

Не ліквідовувати службу, а на її базі створити дорожню поліцію

У столиці України в рамках докорінного реформування системи МВС активно формується підрозділ патрульної служби, який повинен замінити Державтоінспекцію. А вже влітку відомство має намір запровадити аналогічні структури на всій території країни. Спрогнозувати наслідки цієї реформи ми попросили голову Громадської колегії незалежних експертів при Департаменті ДАІ МВС України Олександра ФОМЕНКА.

— Сьогодні преса активно інформує учасників дорожнього руху про те, що особовий склад патрульної служби навчатимуть інструктори із США та спеціальний загін вітчизняних тренерів. Серед тем — адміністративні правопорушення, карні злочини, торгівля людьми, насильство в сім'ї тощо. Водночас занять на предмет нагляду за дорожнім рухом, огляду місця ДТП і оформлення первинних матеріалів, дізнання за ними не передбачається. Дивно, чи не так? На думку спадає 2005 рік, коли за рахунок ДАІ і патрульно-постової служби створили патрульну службу. Упродовж двох років її діяльності різко погіршилася ситуація з аварійністю на вулицях і дорогах. На жаль, невтішна статистика ДТП і нинішнього року в Хмельницькому, де в порядку експерименту також діє патрульна служба. Чомусь у США, Франції, Німеччині, Італії, Англії, Голландії, Швейцарії, Естонії і багатьох інших країнах нині функціонують спеціалізовані підрозділи дорожньої поліції (жандармерії, карабінерів тощо). А ось в Україні, на думку новоспечених реформаторів, їх не повинно бути.

Безумовно, службу ДАІ необхідно реформувати, категорично позбавитися від корупціонерів, хабарників і порушників законодавства. Але не ліквідовувати саму службу — на її базі доцільно створити дорожню поліцію.

До речі, у Верховній Раді зареєстровано проект закону «Про національну поліцію» (№1692, автор — Ю. Луценко), яким у структурі МВС передбачається дорожня поліція. Є положення, які заслуговують на підтримку і в альтернативному законопроекті «Про поліцію і поліцейську діяльність» (№1692-1), проте в ньому жодного натяку на необхідність забезпечення безпеки дорожнього руху. Вважаю, що в народних депутатів вистачить здорового глузду, щоби проект закону №1692 взяти за основу і після доопрацювання прийняти його у встановленому регламентом порядку.

— Олександре Яковичу, можлива перспектива з ДАІ зрозуміла. А ось як бути з безпекою на вулицях та шляхах?

— Насамперед залишається сподіватись, що буде створено державну систему забезпечення безпеки дорожнього руху, як те передбачає Коаліційна угода. Тішить те, що вперше в парламентському Комітеті з питань транспорту створено підкомітет з питань безпеки дорожнього руху. Розроблено в новій редакції проект закону «Про дорожній рух». У ньому, до речі,

вперше пропонується законодавчо передбачити наявність державного координаційного органу — Національної адміністрації з питань дорожнього руху та його безпеки.

Втілення цієї пропозиції стане реальним кроком до виконання основної рекомендації, передбаченої Глобальним планом здійснення Десятиліття заходів із забезпечення БДР у 2011—2020 роках, оголошеного Генеральною Асамблеєю ООН.

Заслуговує на увагу включення до законопроекту Правил дорожнього руху в повному обсязі, що унеможливить внесення до них змін і доповнень на будь-який розсуд. Вперше пропонується законодавчо передбачити вимоги до застосування автоматичних засобів фіксації правопорушень у сфері дорожнього руху та його безпеки. У Франції, наприклад, аналогічну систему впроваджували три роки. До речі, за вказаний період затрачені на неї кошти повернулись до бюджету з відчутним відсотком, кількість загиблих у ДТП зменшилась на 2 тисячі осіб, а за рахунок вивільненої чисельності дорожньої жандармерії зміцнені інші її структурні підрозділи.

Як на мене, то в структурі Національної адміністрації з питань дорожнього руху та його безпеки обов'язково має бути створено Державний науково-дослідний інститут. Він повинен здійснювати розробку стратегії, державних програм, різноманітних методик — оцінювання втрат від ДТП, «вартості» середньостатистичного життя потерпілих, введення безпечних і економічно доцільних швидкісних режимів руху тощо. Як варіант — його можна створити на базі Центру безпеки дорожнього руху та автоматизованих систем при МВС України. Він, до речі, в 1992—2005 роках мав статус науково-дослідного і зберіг початковий кадровий і технічний потенціал.

Тож, запроваджуючи реформи, слід пам'ятати народну мудрість: сім разів відміряй — раз відріж».

Розмову вела Тетяна КОРН.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...«зголоднілі» злодії не гребують уже й пожертвами

У Благовіщенці Кам'янсько-Дніпровського району місцеві жителі вирішили зібрати пожертви онкохворому односельцю. Скриньку виставили в місцевій крамниці, й до неї потроху почали стікатися гривні. Та посеред білого дня вона зникла. У крамниці було чимало покупців, і тільки один із них — незнайомий продавщиці. Однак вона його ретельно описала викликаному наряду міліції, і почалося слідство. Благовіщенка — село велике, не всі всіх і знають, до того ж підозрюваний часто проживає поза межами рідної домівки, тобто у виправних колоніях... Адже, незважаючи на свої 27 років, молодик уже пройшов основні життєві «університети» за колючим дротом. Тепер його очікує чергова спроба, кажуть, що аж на чотири роки...

А тим часом вже в Комунарському районі своя пригода: там через відтиснутий склопакет до квартири проліз уже досвідчений злодій. Ювелірні вироби, телевізор, ноутбук, телефон... А «на закуску» зловмисник прихопив і дитячого вертольотика з дистанційним керуванням. Одним словом, міліція нарахувала 30 тисяч гривень збитків. Почалися пошуки зловмисника, насамперед серед тих, хто вже не раз відсидів за подібні злочини. Коло підозрюваних, у яких було відсутнє алібі, стрімко скорочувалося, усі крапки над «і» розставив обшук у помешканні зловмисника. Частину речей він ще не встиг збути чи сховати... Злодію лише двадцять, а він у вироках, як у шовках. Тільки влітку 2014-го вийшов на волю, але вже у жовтні попався на черговій крадіжці. Щоправда, суд був гуманним, і злочинець отримав лише два роки умовно. Цікаво, що під час того слідства (тобто чекаючи вироку) молодик скоїв ще одну крадіжку, про яку в міліції дізналися, розбираючись з останньою, січневою, його «звитягою». Тепер йому вже світить до шести, й вочевидь, що не умовних років...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

...рецидивіста видворили з країни

Співробітники Головного управління МВС в Одеській області затримали грузинського «злодія в законі». Разом із ним правоохоронці заарештували ще п'ятеро осіб, четверо з яких — жителі Одеси.

В 2013 році 42-річного злодія-рецидивіста Гочу Джинчарадзе із кримінальним прізвиськом Курша уже видворяли за межі України із забороною в'їзду на п'ять років. Проте він повернувся в нашу країну, намагаючись установити контакти з місцевим криміналітетом.

Разом із ним цього разу оперативники затримали ще одного уродженця Грузії на кличку Сивий. Останній, за інформацією міліції, прибув в Україну наприкінці 2014 року і мешкав в Одесі.

Наразі правоохоронці вживають заходів щодо термінового виселення Курші з території України. Грузинський «злодій у законі» неодноразово притягався до кримінальної відповідальності за участь у незаконних злочинних формуваннях, а також за незаконний обіг зброї і наркотиків у Російській Федерації та Грузії. Гоча Джинчарадзе був «коронований» у 1998 році й двічі відбував покарання у Грузії за приналежність до «злодіїв у законі». Вийшов за амністією наприкінці 2012-го.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

КУЛЬТУРА

Розпочався конкурс заявок на одержання стипендій від міжнародної організації «Центральноєвропейська ініціатива» (ЦЄІ) для молодих письменників (до 35 років) з країн, які є членами ЦЕІ, але не є членами ЄС (Албанія, Білорусь, Боснія і Герцеговина, Македонія, Молдова, Чорногорія, Сербія і Україна). Останній термін подачі заявок — 30 квітня 2015 року. Переможець одержує стипендію в розмірі 5000 євро для проживання протягом трьох місяців у будь–якій країні—учасниці ЦЄІ *(прес–служба Мінкультури України)*

ПОЛІТ ДУМКИ

«Немає жорстокішого нещастя в долі людській, аніж коли володарі землі — не перші серед підданих своїх. І все тоді стає оманливим, хистким, жахливим».

Фрідріх Ніцше (1844—1900). Тут він — в образі мудрого і похмурого птаха-пугача.

Мал. Олексія **КУСТОВСЬКОГО.**

Вінок пошани від земляків генія

У черкаському видавництві «Брама-Україна» вийшла друком книга історика, голови обласної організації Національної спілки краєзнавців України Василя Мельниченка «Шевченкіана Черкащини».

У гарно видрукуваному ілюстрованому виданні на основі цілого комплексу джерел простежується історія творення Шевченкіани на батьківщині Кобзаря.

— На прикладі однієї області, — розповідає голова НСКУ, член-кореспондент НАН України Олександр Реєнт, — вперше комплексно висвітлено форми і художньо-мистецькі засоби вшанування та увічнення пам'яті Кобзаря, зокрема й сучасні. Автор-історик розширює рамки пізнання Шевченка, аналізує факти, часом маловідомі, події, судження простих людей. Істотно доповнюють сприйняття матеріалу рідкісні фотографії.

Зокрема, автор простежує історію видання та популяризацію творів Шевченка за участю земляків поета — Феофана Лебединцева, уродженця Зеленої Діброви (нині Городищенського району), засновника і редактора «Киевской старины» Василя Доманицького (родом з Тальнівщини). За редакцією Доманицького у 1907 році вийшло найповніше на той час, звірене з автографами, видання «Кобзаря».

Важливе значення для вивчення творчої спадщини поета мали шевченкознавчі публікації уродженця Сміли, громадського діяча, літературознавця і критика Федора Матушевського та уродженця села Пальчик, що під Катеринополем, історика літератури, державного діяча УНР Сергія Єфремова.

Особливо цікава у книжці інформація про увічнення образу поета і його героїв у творах земляків-художників. Це, передусім, Іван Їжакевич, Фотій Красицький (до речі, внучатий небіж Шевченка), талановиті художники 1930-х років Ілля Шульга та Іван Падалка, чию творчість обірвали сталінські репресії. Йдеться також про шевченківський доробок Івана Гончара — відомого скульптора, художника, етнографа, родом із села Лип'янка, що на Шполянщині, уродженця села Моринці Івана Кулика, сучасних черкаських художників.

Яскраву сторінку Шевченкіани Черкащини становить творчість музикантів — Семена Гулака-Артемовського, Олександра Кошиця. Ще наприкінці XIX століття хоровий диригент і композитор Порфирій Демуцький організував народний хор у селі Охматів Жашківського району, який став відомим на всю Україну виконанням творів на слова Кобзаря. Кирило Стеценко, котрий народився у селі Квітки поблизу Корсунь-Шевченківського, залишив нам багато музично-пісенних творів шевченківської тематики.

Доповнює народну Шевченкіану краю кобзарство, колоритними представниками якого стали Никін Прудкий та Олексій Чуприна. Обидва були справжніми вартовими Чернечої гори, де лунали їхні пісні та думи. У наші дні далеко за межами Черкащини відомий самобутній кобзар із села Великий Хутір Драбівського району Михайло Коваль.

Гідно продовжує багаті музично-пісенні традиції Шевченкового краю Черкаський заслужений український народний хор, гордість і слава нашого регіону. Він стверджує пророчі слова поета про те, що «наша пісня не вмре, не загине».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Не ображайте тих, хто за лаштунками

ТЕАТРАЛЬНА РЕФОРМА

Петро ЛАСТІВКА — заслужений діяч мистецтв України, художній керівник волинського муздрамтеатру імені Шевченка. У нього темперамент відчайдушного боксера, чия перевага не у вазі, а в хоробрості. Це відчувається у монолозі, вміщеному нижче. Він — максималіст. Працюючи в провінції, Ластівка високо тримає планку художньої вимогливості й ставить вистави, на прем'єри яких до Луцька їздять з інших міст, навіть із Києва.

«Мені часто доводиться слухати поважних державників з екрана телевізора, на конференціях, святкових заходах чи по радіо. Говорять завжди про народ, промисловість, дітей, пенсіонерів, робітників, фінанси, державні інтереси, економіку...

Про мистецтво чую рідко, а про театр — ніколи. І душить мене образа. Театру ніби й немає в нашій державі. Ні, я розумію, що державців такі дрібниці не цікавлять, вони до театру не ходять, або ходять дуже-дуже рідко. Їм важливіше поговорити про економіку... До речі, вони весь час говорять про свою економіку. Завжди — тільки про ті сфери економіки, від яких мають свій кревний зиск. Це їхня економіка, а не моя, не народу. Але все заповнено саме їхньою економікою, вся інформація — наче бюлетень для олігарха.

То де ж та економіка для народу? Де ж той дух, мораль, культура, віра, надія і любов для народу? Де ж мова народу? Де ж взірці моралі, служіння народу, жертовність у вірі, честь, совість, достоїнство народу? Зникли? Ні. На щастя, література, театр, мистецтво дають взірці величі людського духу, на яких усі світові народи будували свою мораль. Отже, ті, хто творить оті взірці (люди театру, зокрема), в нашій державі мусять бути в еліті народу? Але вони в низах. Бо місця еліти зайняли ті, хто має бабло в кишені, джип і, найголовніше, не обтяжені наявністю моралі, культури, естетичних смаків, совісті, бо ці поняття заважають збагачуватись методом злодійства, обману. І в театр вони не ходять, бо там саме про мораль, духовність, гуманізм розмірковують. Ходять до театру люди без великого бабла. Ходять хоч душею відпочити від своїх проблем. Але державців театр геть не цікавить. Ну, добре, що голова Волинської ОДА Борис Клімчук і на вистави ходив, і допомагав з ремонтами. А як ні, то що? Невже театр повинен завдячувати тільки особистому ставленню великого начальника, як в середньовіччі — князя. Не може хіба український театр мати законодавчого захисту, в якому б було чітко прописано, що косметичні ремонти робляться тоді-то, капремонти тоді-то, а не «як пощастить»? Невже про це нікому з державців подбати? Невже державці не можуть збагнути, що театр — це останній оплот мови, традицій, моралі українського народу і водночас — це прогресивні віяння нової демократії і європейськості нашої держави. Невже важко збагнути, що злиденний театр і злиденні в ньому актори — це дикунство не європейського зразка, а ординської тупості?

Театральна реформа? От пропонують нам скоротити штат театрів на три відсотки, це — «реформа»? Три відсотки — наче небагато, як півпальця відрізати або ніс чи вухо. Повідрізаємо — і ходитимуть по Україні ці театри-каліки. «Обріжемо» тих, хто обслуговує куліси, — а завтра куліси нам на голови падатимуть! Краще не чіпайте. Не треба такої «реформи», краще будемо бідні, зате «не обрізані».

Про бідність. Зарплати національних театрів, яких в Україні обмаль, — це не зарплати обласних театрів, яких у нас більшість. Режисери в театрах — це дивина. Їх виїли артисти. Зголоднілі артисти, не від великих зарплат, як сарана позалазили на директорські, режисерські посади і тихенько, в міру своєї професійної обмеженості, руйнують інфраструктуру театру, сповільнюють рух театру до прогресу. Бо держава не ліцензує такі професії, як режисер, директор театру. А директор театру — це не черговий чиновник. Директор театру — це професія штучна, унікальна і здобувається, як і режисура, у вищому спеціальному навчальному закладі (як-от Київський університет театру, кіно і телебачення імені Карпенка-Карого) на щоденних заняттях, а потім усе життя вдосконалюється. А не заочно — аби «ксива». І такі професії мають бути захищеними ліцензією, а також повинні перевірятись комісією (у складі театральних науковців) щодо відповідності цій ліцензії. Може, в когось варто й відібрати ліцензію, бо здеградував, а комусь — продовжити, за видатні творчі здобутки. Оце була б реформа! Спробуйте впхнутися до гільдії німецьких чи французьких режисерів, я вже мовчу про професійний захист режисерів США. Менше якоїсь суми там не можна заплатити, більше — будь ласка, але точно вкажіть — за що, бо виникне корупційна схема. Ой! А там за це з професії вилетиш, як корок з шампанського. Чи ми гірші, чи ми не цивілізовані?

Я запросив би до свого театру Бреда Пітта. Він би дав згоду! Але його гонорар — це сума, на яку рік живуть десять театрів в Україні. Може, Бред Пітт погодився б і на менші гроші, але йому гільдія акторів і профспілка цього не дозволять. Бо це — приниження гідності професії. Та й на гонорарах Пітта живуть агенти, імпресаріо і всяка інша потрібна всячина в театральному мистецтві.

От кажуть: хай театр учиться заробляти гроші. Заробляємо! Але у глядачів уже вигребли гроші до нас. Люди за театральні квитки не зможуть платити кошти, необхідні театру для свого повного утримання. У нашій державі щось поламане — і саме там, де сходиться театр з економікою і фінансуванням. Там ніби якийсь шланг перебито, і гроші витікають або (ні, такого бути не може) перетікають в іншу структуру. Ту, де годують «княжат малих» автами, віллами, курортами і всякими людськими забавками, щоб «княжата малі» не плакали. Але ж без культури, без театру «княжата» людьми не стануть, бо не виховають свої почуття та смак. Адже не завжди «Версачі» до лиця жлобації. Привернути увагу меценатів? Добре було б. Але меценатом може стати лише людина з відчуттям потреби в театрі, відчуттям себе українським патріотом, який усвідомлює місію багатої людини, відповідальної за культуру та духовність свого народу. Цей народ дав вам багатство, і ви з вдячності віддайте народові десятину на театр (ну, хай уже на театр)! Коли ж наш бізнес стане українським? Не «по крові», а тому, що на землі України бізнес таки мусить бути українським, а не російським, китайським, німецьким, єврейським. Адже українець у Канаді робить канадський бізнес, і ніякий інший там неможливий, правда?

Мої слова мають на меті звернути увагу владців та бізнесменів на театр як на прихисток людських душ, як на прекрасне, чуттєве інтелігентне середовище, де можна свою душу виховувати і плекати.

Якось у США соціологи виявили, що глядач, якому геть не сподобалась вистава, все-таки наступного дня на 20% збільшує виробничий потенціал, а той, кому сподобалась, — на 80%. Думайте, роботодавці. А ми намагатимемося збільшувати виробничий потенціал української публіки до 80%.

Шануймося!

Петро Ластівка».

Сцена з вистави «Гамлет».

P. S. До 75-ліття волинського театру заплановано його короткі гастролі в Києві. На сцені столичного театру імені Франка волиняни покажуть дві резонансні постановки Петра Ластівки: «Назар Стодоля» (2 березня) та «Гамлет» (3 березня).

Фото надане театром.

Театр — це останній оплот мови, традицій, моралі

Скрипковий ключ для самоусвідомлення

Заслужену артистку України Богдану Півненко у музичному світі називають українським Паганіні у спідниці, скрипачкою світового значення. Вона — лауреат міжнародного конкурсу інтерпретаторів-інструменталістів у Кишиневі (1997), міжнародного конкурсу ім. Лисенка у Києві того само року, лауреат національної програми «Нові імена України» (1997). У 2000—2004 рр. — концертмейстер Державного камерного ансамблю «Київські солісти», у складі якого представляла українську культуру на численних міжнародних фестивалях. Зокрема, у Відні, де отримала Гран-прі. Як солістка виступає з провідними камерними оркестрами України, багато гастролює.

«Голос України» зустрівся з Богданою напередодні трагічної річниці подій на київському Майдані. І перше запитання виникло само по собі...

— Як останній рік, а точніше події, що сталися і відбуваються нині у країні, позначилися на вашому творчому житті?

— Рік був непростий. Інколи нападає ступор, бо не знаєш, чи можеш щось планувати наперед. Декілька концертів скасували через обставини, які від нас не залежали. Скажімо, 18 лютого минулого року, за день до того, як почали стріляти на Інститутській, ми давали концерт у київській філармонії. Прийшло десь 150 осіб. Музиканти засмутилися, а адміністрація філармонії заспокоювала: мовляв, це добре, бо вчора було 25 слухачів у залі — люди бояться їхати у центр Києва.

А нині у спілці композиторів відключили опалення. Його немає вже два тижні, бо спілку зняли з бюджету, і в них немає грошей сплатити комірне. І хоча наша організація на другому поверсі будівлі і ми сплатили рахунки, мерзнемо разом... І концерт скасували, бо в залі дуже холодно.

Щойно повернулася з Одеси, де виконувала саме українську музику. Мене переповнюють позитивні емоції. Керівник оркестру трохи хвилювався — чи підуть на такий репертуар люди? Грала Мирослава Скорика та симфонію Лятошинського. У залі було багато молоді, і сприйняття нею класичної музики порадувало.

— Як нині сприймається класика?

— Наприкінці 2013-го разом з моєю піаністкою давала концерт у Харкові. Він був присвячений 80-річчю харківської музичної школи. Тоді організатори непокоїлися, що ми збираємося грати суто українську музику. Та даремно. У залі слухачі плакали, аплодували, не хотіли йти... Мені здається: люди на сході та півдні України нині відкривають для себе нашу культуру, вона допомагає усвідомити, хто ми є. Бо ця музика нам генетично близька. І не залишає байдужим нікого.

— Ви пропагуєте українську класичну музику за кордоном...

— Намагаюся. Один із останніх концертів проходив на фестивалі у Італії. І там організатори заходу самі забажали український репертуар. Мовляв, італійці вже переконались, що ваші жінки найкращі, але зовсім не знають вашої музики. А після виступу до нас підходили панянки у діамантах і шубах та казали: ми мандруємо країнами Європи, проте ніде не чули ці твори (їх дуже вразив Скорик). Чому?

— А справді, чому?

— А спробуйте пробитися на розкручені частоти радіо, щоб вони ставили таку музику.

— Але ж вона конкурентоспроможна?

— Безумовно. Вона дуже емоційна. Взагалі немає поганої музики, є погане виконання... За кордоном було дуже приємно, що нас вітали саме за виконання нашої музики.

Рік тому грали на відкритті Днів України у Лондоні. Більшість гостей були росіяни — бізнесмени з РФ. І для них Скорик став справжнім відкриттям. І та програма, на мою думку, була дуже правильно продумана з точки зору іміджу.

Пригадую, за часів Кучми багато проводилось таких днів культури по різних країнах. Кучма орієнтувався на російські традиції — створення свого двору, придворних музикантів. І на тих концертах, звісно, грали й українських композиторів, але мало. Бо боялися, що та публіка щось не зрозуміє.

— Що потрібно для пропагування української музики, культури у світі?

— Це майже непідйомна тема, поки немає свідомої державної політики. Кожна цивілізована розвинута країна вкладає чималі гроші у пропагування своєї культури.

Поруч із моїм домом розташовано Французький культурний центр. Я знаю, як вони просувають свою культуру, як до неї ставляться... Цим треба займатися. Чудес не буває. Інша держава точно нас не пропагуватиме. А без культури немає країни. Є просто територія.

Ольга ВІТЕР.

Фото з особистого архіву Богдани Півненко.

P. S.

Оцінити та насолодитися віртуозною грою Богдани Півненко у супроводі симфонічного оркестру під керівництвом диригента Наталії Пономарчук кияни та гості столиці зможуть 7 березня о 19:00 у МЦКМ «Жовтневий палац» на концерті популярної класичної музики «Подарунок коханій».

Виконавці обіцяють багато сюрпризів та несподіванок. Серед них — «Мелодія» Мирослава Скорика. Цей один з найперших творів композитора у світових концертних залах сприймають як музичний знак нашої країни. Валентин Сильвестров — композитор, народний артист України — переконаний, що Півненко виконує «Мелодію» не просто добре, а благородно, з делікатним пафосом, огортаючи її класичною оболонкою.

За день до того, як почали стріляти на Інститутській, ми давали концерт у київській філармонії

INTERNATIONAL WORLD GAMES ASSOCIATION

XI Всесвітні ігри з неолімпійських видів спорту 2021 року буде проведено у найбільшому місті штату Алабама — Бірмінгемі. Про це повідомив президент Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор (IWGA) Госе Перeруна. Спочатку виконком IWGA заслухав фінальні презентації делегацій з Ліми (Перу), Уфи (РФ) та Бірмінгема (США). Перевагу віддали американському місту

Табло

UEFA EUROPA LEAGUE

Футбол. Ліга Європи. 1/16 фіналу. Перші матчі. 19 лютого. «Янг Бойз» (Швейцарія, Берн) — «Евертон» (Англія, Ліверпуль). 1:4. «Торіно» (Італія) — «Атлетік» (Іспанія, Більбао). 2:2. «Ольборг» (Данія) — «Брюгге» (Бельгія). 1:3. «Трабзонспор» (Туреччина) — «Наполі» (Італія). 0:4. «Рома» (Італія) — «Фейєноорд» (Нідерланди, Роттердам). 1:1. ПСВ (Нідерланди, Ейндговен) — «Зеніт» (Росія, Санкт-Петербург). 0:1. «Вольфсбург» (Німеччина) — «Спортинг» (Португалія, Лісабон). 2:0. «Севілья» (Іспанія) — «Боруссія» (Німеччина, Менгенгладбаг). 1:0. «Аякс» (Нідерланди, Амстердам) — «Легія» (Польща, Варшава). 1:0. «Андерлехт» (Бельгія, Брюссель) — «Динамо» (Росія, Москва). 0:0. «Вільярреал» (Іспанія) — «Зальцбург» (Австрія). 2:1. «Ліверпуль» (Англія) — «Бешикташ» (Туреччина, Стамбул). 1:0. «Тоттенгем» (Англія, Лондон) — «Фіорентина» (Італія, Флоренція). 1:1. «Селтік» (Шотландія, Глазго) — «Інтер» (Італія, Мілан). 3:3.

***

«Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ) — «Олімпіакос» (Греція, Пірей). 2:0. Голи: Канкава, 50, Ротань, 54.

«Дніпро»: Бойко, Чеберячко, Дуглас, Ежіджіо, Коноплянка, Безус (Калинич, 46), Лучкевич, Ротань, Канкава, Зозуля (Федорчук, 70), Матеус (Бруно Гама, 88). **Тренер** — Мирон Маркевич.

«Олімпіакос»: Роберто, Омар, Маніатіс, Масуаку, Сантана (Мілівоєвич, 57), Касамі, Сіовас, Афеллай, Доссеві (Дурмаз, 72), Домінгес (Фортуніс, 57), Мітроглу. **Тренер** — Вітор Перейра.

Рефері — Роберт Шергенгофер (Австрія).

Київ. НСК «Олімпійський». 5 837 глядачів. 1 градус.

***

«Генгам» (Франція, Генган) — «Динамо» (Україна, Київ). 2:1. Голи: Велозу, 19, Бовю, 73, Діало, 75.

«Генгам»: Лессель, Якобсен, Сорбон, Кербра, Левек, Матіс (Діалло, 73), Беву, П'є, Санкаре, Ятабаре (Жиресс, 68), Манданн (Марво, 46). **Тренер** — Жослен Гурвеннек.

«Динамо»: Шовковський, Віда, Драгович, Сілва, Антунеш, Сидорчук (Беланда, 41), Рибалка, Ярмоленко, Велозу, Ленс (Гусєв, 7, Хачеріді, 76), Кравець. **Тренер** — Сергій Ребров.

Вилучені: Ярмоленко, 39, Беланда, 45.

Рефері — Славко Вінчич (Словенія).

Генган. «Стад дю Руду». 18 000 глядачів. 7 градусів. Дощ.

Джаба Канкава (в центрі) і Руслан Ротань забивали м'ячі гостям.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Маємо поки що комфортний рахунок...

«Дніпро» порадував: здобув перемогу і не пропустив. Одне слово, переконливо розібрався з суперником, котрий досить непогано виступив у груповому турнірі Ліги чемпіонів. Сподіватимемося, що й у Пірeї дніпропетровці діятимуть на потрібному рівні.

Ну а в першому таймі київського поєдинку гра була досить рівною і невиразною. Однак одразу після перерви господарі впродовж короткого відрізка зіграли яскраво в нападі та забили два м'ячі.

Калинич, котрий вийшов на заміну, зробив передачу на Канкаву. А той, не маючи щільної опіки, не забарився й одразу пробив. М'яч, зачепивши оборонця, дезорієнтував воротаря і «пірнув» у відскоком від газону в нижній кут.

Окрилені успіхом, футболісти «Дніпра» не дали гостям прийти до тями і невдовзі відзначилися вдруге. Ротань, виконуючи штрафний зліва, закрутив м'яч у ворота.

На останніх хвилинах стався епізод, котрий добряче попсував нерви прихильникам «Дніпра», самим футболістам і їхньому наставнику. Греки забили після швидкого розіграшу м'яча. Однак рефері взяття воріт не зарахував, можливо, побачивши порушення правил проти Лучкевича. І слава Богу, що так!

Після зустрічі **Мирон Маркевич** охоче відповідав на запитання журналістів.

— До цього поєдинку ми готувалися ретельно, провели три плідні збори, і в плані «фізики» витримали. Стосовно якості гри, то поки що не спостерігаю того, що хотілося б бачити. Помітно, що «Олімпіакос» тепер на

ходу. В нього йде чемпіонат і тому греки краще вправляються з м'ячем, досить гостро атакують. Загалом, ми розуміємо, що в Пірeї буде зовсім інша історія, до якої слід готуватися надсерйозно.

— Як оціните гру новобранців, з чим пов'язана заміна Безуса?

— Ежідіо, як для першого разу, зіграв дуже пристойно, налагодив контакт з Коноплянкою. Хоча відчувається, що він у новій команді, та й узагалі до європейського футболу йому треба ще звикнути. Тепер про Безуса. Ну, замінив, так було треба.

— А Лучкевичу вдалося замінити Федецького, котрий пропускав зустріч?

— Якщо казати про атаку, то Лучкевич грає досить ефективно. Але головне завдання оборонця — захищати свої ворота, і тут йому треба додавати. Тому працюватимемо, і все має бути гаразд.

— Який відрізок матчу був найкращим у виконанні «Дніпра»?

— Думаю, початок другого тайму, коли ми забили два м'ячі. Потім більше зосередилися на втриманні такого результату, бо розуміли, що «Олімпіакос» піде атакувати. За таких умов можна було добре зіграти на контратаках, але, на жаль, ми цього не зробили.

— Чи гарантує домашній рахунок 2:0 загальний успіх?

— У футболі ніхто ніколи не дає гарантій... Пригадую, як «Металіст» (тоді я в ньому працював) грав із «Олімпіакосом» у Греції. Атмосфера там була ще та. Тому знаю, що нам буде дуже важко. І тепер насамперед варто подумати, як зберегти гандикап у два голи...

На знімку: Валерій Лучкевич (ліворуч) і Артюр Масуаку.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Дев'ять — проти одинадцяти!

Вважай, гра закінчилася на 45-й хвилині, коли рефері, у котрого проявилося очевидне порушення сприйняття дійсності, вилучив з поля нашого півоборонця Беланда. Це була друга червона картка в першому таймі. Дев'ять наших проти одинадцяти супротивників — жахлива фора.

А як все гарно починалося... Наші забили швидкий гол. Кравець здорово відгукнувся на передачу Сидорчука на правому краю карного майданчика господарів. Потім миттєво точно віддав м'яч Велозу, а той ударом в один дотик влучив у ворота.

Відчувалося, що динамівці добре налаштувалися і готові розвинути успіх. Однак, як сніг на голову, почалися неприємності. Спочатку травмували Ленса, потім Сидорчука.

Саме після епізоду з останнім Ярмоленко зачепив суперника, щоб зупинити гру, а наш футболіст отримав би медичну допомогу. Але в руках рефері з'явилася перша червона картка. Однак «каратель» не вгамовувався, і, як ми вже згадали вище, вилучив ще й Беланда.

Слід сказати, що наша команда геройськи оборонялась і пропустила лише два м'ячі. І рахунок 1:2 — дає нам добрі шанси на реванш у київській зустрічі за тиждень. Суперник «Динамо» заслуговує на помсту...

На післяматчевій прес-конференції тренера «Динамо» **Сергія Реброва** одразу запитали про стан травмованих.

— У Сидорчука все погано — у нього відкрита рана, повезли до лікарні. Коли я побачив те ушкодження, то мені самому стало не по собі. Ленс також накульгує — йому «забили» ногу.

— Оцініть, будь ласка, те, що сьогодні сталося.

— Ви самі бачили — до вилучення грали гідно, забили м'яч, були ще моменти. Я не хочу коментувати суддівство... Ярмоленко бачив, що його товариш лежить та стікає кров'ю. Трапляється, що футболіст симулює, але це зовсім інший випадок. Має ж бути фейр-плей! Андрій бачив, що Сидорчукові потрібна допомога, тому й порушив правила. Стосовно Беланда, то нічого не можу сказати, бо в той момент дивився в інший бік. Звичайно, ті, хто залишилися на полі, грали за всю команду. Билися, оборонялися, віддали всі сили. Ми вдячні їм за те, що так чинили проти добротної команди, якою, безперечно, є «Генгам».

— Чи погоджуєтеся з тим, що ситуація складна, але потрібно подумати, як вирішити завдання?

— Наше протистояння складається з двох поєдинків, а не з одного. Звісно, вже думаємо, як грати у матчі-відповіді.

— То, може, є надія, що хоча б Ленс відновиться?

— Не скажу щось конкретне. У нього сильне забиття ноги. Слово за медиками.

— Чого очікуєте від матчу в Києві?

— Нашої перемоги. Впевнений, ми дамо бій «Генгаму» та докладемо всіх зусиль, аби вирішити завдання виходу до наступного раунду.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

«Шахтар» в Анталії

Футбол. Донецький «Шахтар» нині перебуває на міні-зборі в Туреччині. Позавчора «гірники» провели контрольний матч.

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Атирау» (Казахстан). 1:0. Гол: Ілсіньо, 25.

«Шахтар»: Каніболоцький (Худжамов, 46), Дентіньо, Кривцов (Воловик, 46), Ордець, Ісмаілі, Степаненко, Коваленко, Марлос, Азеведо, Веллінгтон, Гладкий.

Лише результати

Баскетбол. Суперліга. Регулярний чемпіонат. «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Ферро-ЗНТУ» (Запоріжжя). 93:63 (23:11, 28:24, 28:18, 14:10). «Миколаїв» — «Будівельник» (Київ). 79:101 (15:24, 23:24, 12:16, 29:37).

ЦИФРА

6 матчів

зіграно в регулярному чемпіонаті країни з хокею. Останні результати: «Кременчук» — АТЕК (Київ) — 5:1 і 4:2. Тепер в активі лідера турніру «Кременчука» чотири перемоги в чотирьох поєдинках і 12 очок.

ХК «Дженералз» (Київ) — 3 очки в двох матчах, АТЕК — 3 (4), «Витязь» (Харків) — 0 (2).

Виграли дві «бронзи» в Швеції

Легка атлетика. Українки Анна Плотіцина та Оксана Окунєва посіли треті місця на міжнародних змаганнях XL-galan — Гран-прі Стокгольма. Про це повідомляє офіційний сайт Федерації легкої атлетики України.

Плотіцина у забігу на 60 метрів з бар'єрами показала результат 8,11 секунди, а Окунєва стрибнула у висоту на 1 м 89 см.

Малолітнього партизана двічі розстрілювали

Війна прокотилася по долях мільйонів людей. Забрала у дітей дитинство. Замість того щоб ходити до школи, пасти коней чи корів, закохуватися, тисячі дітей і підлітків у грізну годину взяли до рук зброю.

...У квартирі на Оболоні все дихає історією: військова форма з бойовими нагородами, каракулева папаха полковника, старі знімки. А головне — невидана книга «Опалене дитинство» з ілюстраціями автора, з копіями документів про участь у боях — за підписом командира партизанського загону імені Григорія Котовського.

...Звечора 21 червня 1941 року вони слухали радіоприймача, якого Петро Цибульський разом із другом Мишком Рибіцьким змайстрували з консервної бляшанки, шматка кварцу і струни від балалайки. І це диво техніки говорило! Із бляшанки чутно було голос диктора житомирського радіо. Можна було навіть піймати Москву! І саме цей «голос із бляшанки» видався Петровому батькові якимось тривожним. Передчуття не обмануло — 22 червня саморобний приймач повідомив: війна! Наступного дня мати зібрала корзину з продуктами й поїхала з Петром до Житомира на базар. Хотіли купити сірників, солі, голок, мила, а батькові — махорки й газет. Не встигли сподатися, як місто почали бомбити. Перелякані, стомлені поверталися пішки через ліс. І раптом закувала зозуля. Вона віщувала мамі Петра ще 55 років життя. І вгадала!

...Минуло сім десятиліть. Юний Петрусь перетворився на сивочолого ветерана, а в пам'яті спливають невигадані картини воєнного дитинства: німецький винищувач ганяється за лелекою... Ось селом відходять обшарпані радянські війська... За селом, на полі, артилерійська батарея, відступаючи, покинула склади. І все село Михайлівка кинулося туди! Тягли все: обмундирування, техніку, зброю, патрони, гранати, кулемети, гроші з сейфів... Хлопчаки були в перших лавах мимовільних мародерів. Петро з друзями взяли собі шапки-будьонівки, шинелі, штани, напхали повні кишені патронів і гранат... Мишко Сушицький вирішив вставити запалювач у гранату РГД. Її не встигли вихопити в дитини — розірвало хлопця на шматки, а Петра сильно контузило.

5 вересня до села на мотоциклах в'їхали німці. Фольксдойчі зустрічали окупантів з хлібом-сіллю. А для селян настали жорстокі часи. За те, що Петро зі своїм другом Мишком Рибіцьким пасли своїх корів біля худоби місцевих німців, поліцай Йонат Гринке жорстоко побив хлопчиків. Оклигавши, підлітки вирішили помститися й застрелити кривдника. Зачаївшись у лісі, діставши зі схованки гвинтівку СВТ, приготувалися виконати вирок. Але куля потрапила чи то в кобуру, чи то у хлястик шинелі поліцая і зрикошетила. З того часу Гринке ніби підмінили: він став сумирним, особливо не лютував і їздив навздоглядки. Звісно, хлопчаки не могли спокійно чекати, поки ворог тут розкошує, а Червона армія воює. Не вигадавши нічого кращого, Петро вдягнув червоноармійську шинель і будьонівку й пішов з Мишком та Людвігом пасти корову. І натрапив на патруль. Від такого зухвальства гітлерівці сторопіли: просто на них іде червоноармієць! Схопили його й вирішили розстріляти. І друзів заодно. Цілилися прямо в червону зірку на будьонівці. Врятувала хлопчика дівчина-перекладачка. Вона крикнула, що дитина — несповна розуму, підбігла до Петра, зірвала з його голови шапку, а під нею — кучма нестриженого волосся (червоноармійців стригли «під нуль»). Шинель одягнута на голе тіло, не було навіть штанів... Тоді німці роздягли хлопчаків догола й почали, регочучи, фотографувати (цей знімок знайшовся в одному з німецьких архівів).

Трохи згодом до хати Цибульських посеред ночі постукав чоловік — медик із партизанського загону. Розповів, що неподалік у лісі помирають без ліків тяжко поранені партизани. Наступного дня діти й підлітки Михайлівки потяглися до лісу з клумаками їжі, простирадлами на бинти, елементарними медикаментами, травами, що їх зібрали матері. Побачивши знівечених війною солдатів з відступаючих частин, дівчатка почали втрачати свідомість. Страшна картина: обгорілий льотчик, з нього лахміттям звисає шкіра, він несамовито кричить, благає врятувати екіпаж. З'ясувалося: радянський літак неподалік збили свої, прийнявши його за ворожий. Нікого з екіпажу врятувати не вдалося.

Діти й дорослі, ризикуючи власним життям, допомагали партизанському шпиталю. За якийсь час хлопчаки знайшли в лісі покинуту радіостанцію, а у Василя Конюха була друкарська машинка. Вони слухали зведення Інформбюро і друкували листівки. Розклеювали їх по селу, роздавали в місті на базарі. Петро разом із старшою за нього красунею Віцентиною Хлонь продавали лісові ягоди, насипаючи їх у пакетики, зроблені з листівок. Відважна дівчина, бувало, примудрялась чіпляти листівки на спину німцям і поліцаям: обнімала й цілувала їх, а тим часом закладала листівку ззаду за ремінь.

...Мабуть, у хлопця та його родини був надійний янгол-охоронець. Якось до Івана, Петрового батька, підійшов місцевий німець, Раух, і попередив: у суботу Івана та ще вісьмох односельців мають розстріляти. «Забирайте своїх і тікайте до лісу! Ідіть до партизанів чи куди знаєте, тільки швидше! Бо якщо хтось дізнається, що я вас попередив, — пощади не буде нікому. Й мені з моєю родиною також...».

Як пізніше дізналися, дружина Рауха, Герда, котра працювала прибиральницею в німецькій комендатурі, побачила на столі газету «Житомирська правда» за 1939 рік із світлиною на передовиці. На фото був і батько Петра Іван. І написана червоним олівцем резолюція німецькою мовою: «Радянські активісти. Розстріляти!». До активістів Івана Цибульського зарахували випадково.

...Якось до колгоспу приїхав кореспондент із Києва, щоб написати репортаж про передову свинарку, яка одна вигодувала сто свиней вагою до двохсот кілограмів. Для «антуражу» покликали чоловіків, що були біля свиноферми, а Іван саме віз гній на поле. Так він опинився на першій шпальті газети. Хто ж знав, що мине три роки — й за це розстрілюватимуть? Так і пішла вся родина Цибульських у партизани. Петро був розвідником і зв'язківцем, разом з вірним другом Рибіцьким різав німецький зв'язок, пускав під укіс потяги.

Якось, коли партизани пішли в рейд, Петро й мати навідалися додому. І нарвалися на гітлерівців. Хоч як пояснювала мати, що вони ходили до міста міняти харчі на одяг, вирок був один: розстріляти за допомогу партизанам. Хтось таки сказав про них. Мати благала помилувати дитину. Але німець пістолетом вдарив Петра в обличчя, запхав дуло до рота хлопчикові й... осічка. Ворог знову вистрелив. Цього разу — в голову... І знову янгол-охоронець закрив юного партизана своїм крилом. Тоді гестапівець вистрелив у жінку. Залита кров'ю, вона впала, знепритомнівши. Тут саме нагодилися партизани, що поверталися з рейду. Гестапівцеві вдалося втекти. Але в 1947 році його було заарештовано в Німеччині в американському таборі для переміщених осіб. Куля знайшла ката.

...Ніколи не забуде Петро Іванович ні своїх розстрілів, ні партизанського життя, ні дружби з Михайлом, який три роки тому пішов із життя. Не забуде він і бою за визволення села Крута 21 жовтня 1943 року, в якому вони з Михайлом брали участь. Нацисти зігнали всіх мешканців села в хату, обклали соломою й підпалили, але партизанам вдалося врятувати приречених на смерть. Прикриваючи бійців, двоє підлітків тримали оборону проти взводу гітлерівців. У цьому бою Петра було поранено у голову й ногу. Поранення отримав і Михайло. Про це є документи з підписом і печаткою командира партизанського загону Балицького. І бойові нагороди партизана. Юні месники спочатку отримали нагороди, партизанські квитки, а лише після війни — паспорти.

Після війни Петро закінчив сім класів, хотів учитися далі, але батько сказав: «Досить! Йди попрацюй у колгоспі». Згодом юний партизан закінчив технікум, потім — Васильківське військове авіаційне училище і Чкаловське вище авіаучилище. Служив у Німеччині. Тепер полковник у відставці Петро Цибульський **(на знімку)** пише спогади. Зустрічається з колегами бойової юності, яких мало залишилося.

Болять фронтові рани. Болить душа. Але бойовий дух і тепер — сильний!

Наталя ПЛОХОТНЮК.

Фото із сімейного архіву П. Цибульського.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...Південна Пальміра готується до ювілею

Згідно з постановою Верховної Ради України цього року в урочистій обстановці відзначатимуть 600-річчя від дня першої письмової згадки про Одесу. Таким чином, місто додало до своєї історії 379 років.

За словами викладача Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Тараса Гончарука, першу історичну згадку про поселення Хаджибей, на якому збудовано Одесу, зафіксовано в 1415 році.

Історик також зазначив: «Ще за часів польсько-литовської держави під управлінням короля Ягайла в хроніці згадується, що монарх відправив допомогу у вигляді хліба візантійському імператорові з порту свого Коцюбіїв».

Краєзнавець Тарас Максимюк розповів, що перший етап одеської історії — античний і доантичний. Цю культуру повністю знищили кочівники. Другий період збігається з часами Київської Русі. Він тривав до узяття Хаджибея. До речі, ще до російських військ його брав козацький гетьман Петро Калнишевський. Третій етап — від перейменування на Одесу.

Місцеві археологи тим часом переконливо довели, що стародавні, зокрема, античні грецькі поселення на території сучасної Одеси виникли ще в середині першого тисячоліття до нашої ери, а можливо, й раніше — ледве не за часів Гомера.

Про це свідчать дані розкопок, проведених археологами Андрієм Красножоном і Андрієм Добролюбським, що ведуться ще з 1990-х. Вони свідчать про наявність великого давньогрецького міста на території нинішнього Приморського бульвару. Частина цього поселення, яку ідентифікували як гавань Істріан, тепер чи то сповзла в море, чи просто затоплена водами Одеської затоки. А інша — простяглася аж до району Грецької площі. Про це сьогодні нагадує міні-музей під скляним ковпаком на Приморському бульварі.

Усе це свідчить про те, що територія нинішньої Одеси була заселена ще з давньогрецького періоду.

Громадська організація «Одесі — 600» розробила план святкування ювілею міста, і деякі його пункти вже почали реалізовувати. План передбачає встановлення стели зі згадкою про фортецю Коцюбіїв латинською та українською мовами польського хроніста Яна Длугоша, розробку спеціального туристичного маршруту, моніторинг викладання історії в школах, проведення конференцій, круглих столів, виставок, виготовлення ювілейної медалі.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

У спадок від козацької матері — гени незалежності

На малій батьківщині однієї з найвідоміших діячок українського правозахисного та національно-визвольного руху Оксани Мешко відзначили 110-річчя з дня її народження. Урочистості з цієї нагоди відбулися у Старосанжарській загальноосвітній школі, яка з 2002 року носить ім'я знаної не лише в нашій державі землячки. Влаштували їх учителі та учні за участі науковців, правозахисників і громадських активістів із Полтави.

Усі разом спробували наблизитися до першовитоків незламності духу жінки, яку за життя називали «козацькою матір'ю», «бабусею вітчизняної демократії» та навіть «українською Жанною д'Арк». Адже вона піднялася на боротьбу з найжорстокішою у світі тоталітарною системою ще на початку XX століття і не сходила з тієї жертовної стежки майже до його закінчення. Перших переслідувань зазнала, по суті, у підлітковому віці. Тоді, 1920 року, після розстрілу більшовиками батька, якого взяли в заручники за невиконання волостю продподатку, змушена була з матір'ю та сестрами залишити рідні Старі Санжари.

Як родичка «ворогів народу» та «співчуваюча» повстанцям УПА й узагалі «терористка» перший «загратований» строк — 10 років концтаборів — одержала у 1947 році нібито за «підготовку замаху» на першого секретаря ЦК КП(б) У Микиту Хрущова. Другий (6 місяців ув'язнення та 5 років заслання до Хабаровського краю) їй, 76-річній бабусі, відміряли 1981 року — як поборниці прав людини і своєї нації, одній із фундаторок Української Гельсінської Групи, матері сина-дисидента. Зрештою, за лічені тижні перед відходом у вічність ця легендарна жінка встигла у жовтні 1990 року підтримати студентську «революцію на граніті», яка стала провісником нашої Незалежності...

На заході-присвяті лунали палкі промови, патріотичні пісні. Однак справжньою родзинкою стала наскрізна дія — переказ життєпису Оксани Мешко... віршованими рядками. З огляду на тривалість життя героїні та його насиченість драматичними подіями школярі продекламували присутнім своєрідну біографічну поему, яка легко запам'ятовується. Принаймні назвати ті рядки лише вставками до сценарію дійства, як то кажуть, язик не повертається. З любов'ю до землячки її життєвий подвиг опоетизувала вчителька української мови і літератури Людмила Дзюбан. А найзворушливішим моментом урочистостей стало нагадування прізвищ чотирьох випускників і вчителя школи імені Оксани Мешко, які беруть участь в АТО. Українську волю, за яку козацька мати боролася все життя, нащадки місцевих козаків сьогодні захищають зі зброєю в руках.

Біографію відомої землячки школярі переповідали віршованими рядками.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

Фото автора.

Петро Цибульський був розвідником і зв'язківцем, різав німецький зв'язок, пускав під укіс потяги

КУРІНЬ

№ 32 (6036) СУБОТА, 21 ЛЮТОГО 2015

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, як і раніше минеться без опадів, у північних і західних областях невеликий мокрий сніг із дощем, дощ. Місцями туман і ожеледь. Вітер південний, 5—10 м/с, на заході пориви 15—20 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу, на сході 7—12 нижче нуля, на заході й півдні близько 0. Удень 1—6 градусів тепла, у східних областях від 4 морозу до 1 тепла

ЦЬОГО ДНЯ, 21 ЛЮТОГО

1925. Народився Ігор Шамо — український композитор, народний артист України. **1977.** У Києві в Палаці спорту завершився міжнародний турнір «Київська рапіра», який проводився тут уперше. **1992.** В урочищі Бабин Яр встановлено пам'ятний знак — дерев'яний хрест у 50-ту річницю розстрілу Олени Теліги та її соратників. **1993.** У Донецьку на легкоатлетичному турнірі «Зірки жердини» Сергій Бубка встановив свій 34-й світовий рекорд, підкоривши висоту 6 м 15 см. **1996.** Кабінет Міністрів України ухвалив постанову «Про Постійну урядову комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».

УВАГА, КОНКУРС!

Що це означає?

Наш конкурс, як мовиться, уже «вбився у колодочки», себто чимало нових учасників приєдналися просто на марші. Але одне застереження: з кількох авторських підписів до знімку курінний вибиратиме лише один дотеп. Уявіть собі, тільки один В. Бренькач надіслав аж 81 (!) варіант. Утім, до справи. Спочатку підписи переможців цього етапу:

1. Міністерство інформаційної політики розпочало роботу...

М. Варениця — 3.

2. Військову реформу, люстрацію і кадрову політику почали з прапорщика Сірка, а не з генералів... Сірко якось перехлопає...

Л. Камишанська — 2.

3. Яке-не-яке, а все ж підвищення... А раптом — пільги?

В. Момотюк — 1 (1).

☞ Так завжди воно виходить:
Хтось втрачає, хтось знаходить...

В. Ставецький.

☞ Цікаво, на кого розрахована ця частина таємничого російського гумконвою? Де ж тут Лавров собаку закопав?

В. Романенко.

☞ Геть пішов, ти зайвий, лох.
Бомбосховинка на двох.

Т. Величко.

☞ Кімната для побачень на блокпосту.

В. Ігнатенко.

☞ Так вирішується житлова проблема військовослужбовців на перших порах.

Г. Макаренко.

☞ Сепаратист: «Нам в Росії казали, що у них там, в Україні, економічна криза, жерти нічого.

Фото Михайла РУДЕНКО.

А вони для собаки Сірка такий будинок відбудували, а ще й звання вівчарці прапорщика присвоїли».

В. Бренькач.

☞ Макаронник за підлабузництво зірку на погони від начальства хапонув, а від громади — люстрацію у сміттєвому баку. **Р. Тимошейко.**

☞ Проспав сьогодні я свій «сніданок».

І. Пата (2).

☞ Пропускний пункт для віртуальних миротворців. Відфільтрованих російських «миротворців» направлятимуть на відновлення розгромлених ними донбасівських мість.

С. Заворозко (3).

☞ Люстрація Генштабу ЗСУ (перші жертви).

С. Мефодовський.

У дужках зазначено кількість балів, які вже мають автори.

Тепер нове завдання: що робить цей цінний для кожної руської душі чоловік серед цінників?

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь» — «Що це?».

УСМІШКИ

Щоб не поцілити мимо, кілька рядків у риму

Бюджет —
що хвіст козячий:
ні прикрити заду,
ні відігнати мухопаду.

***

Бойовики Кадирова
опісля бою виявилися
з «дірами».

Про уряд

Прем'єр і уряд живуть
тим, що дурять.

***

Лиш почав працювати,
уряд пнеться доказати,
що Революція Гідності —
заради бідності.

Микола ЛУКОМЕЦЬ.

ІЗ ЗАПИСНИЧКІВ АГАТИ ХРИСТІ

☞ ***Ядовані продукти.***
☞ ***Уродоначальники.***
☞ ***Пшик і блиск.***
☞ ***Суд клінча.***
☞ ***Репортаж з клоакою на шиї.***
☞ ***Блохбастер.***
☞ ***Супердник.***
☞ ***Дурачинопочитання.***
☞ ***Ширкавжиток.***

Борис РЕВЧУН.

ДОШКА ПОШАНИ

Чиї вуха стирчать

Віктор Пинзеник, народний депутат України:

— Очікування щодо нового проекту бюджету на 2015 рік після сорокаденних баталій уряду з МВФ так і не справдилися. Гора народила мишу.

Від чергового:

— *Здуріти можна: чому ця миша так нагадує «кролика»?*

Меркель терпіла і нам веліла

Ангела Меркель, канцлер ФРН (про ситуацію навколо України):

— Я називаю свій підхід... стратегічне терпіння...

Від чергового:

— *Особливо добре буде терпітися під баварське пиво із сосисочкою, коли... лопне Україна.*

Хто заплатить за «Оплот»?

Геннадій Кернес, міський голова Харкова (про терористичну організацію «Оплот»):

— Я знаю, що таке «Оплот», знаю, хто керував «Оплотом». Але скільки там людей працювало в «Оплоті» або ще якась діяльність, мене це не цікавить. Мене цікавить, щоб було чисто там, де вони перебувають, і щоб вони платили податки. ТЧК.

Від чергового:

— *Телеграма. Термінова. Кернесу. Повісили двох укропів. Третього пристрілили. Все чисто. Податок заплатив. Оплот. ТЧК.*

Найчесніша людина

Микола Азаров, екс-прем'єр України, що втік:

— Проти мене порушуються кримінальні справи, виноситься судом рішення про мій арешт. За що?! Всі роки я чесно служив Україні.

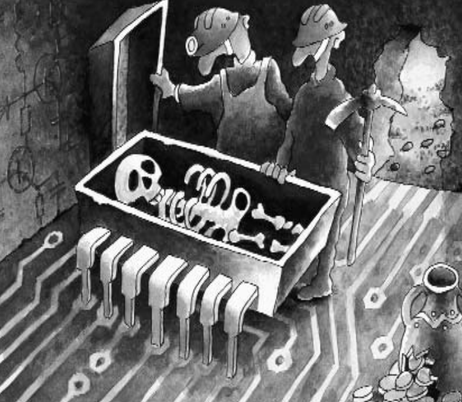
Від чергового:

— *Служили Україні, а от свою «капусту» чомусь вирощували в Австрії?!*

Спи спокійно...

Володимир Путін, президент РФ (після переговорів «нормандської четвірки» у Мінську):

— Це не найкраща ніч у моєму житті.

Від чергового:

— Дуже сподіваюся, що найкращі ночі ще попереду! Коли тисячі людей, які з вашої милості пішли з життя, щовечора приходитимуть до вас побажати на добраніч.

Ходоки

Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр України (про перевірки підприємців, на які накладено мораторій):

— Вони не приходять поліпшити економіку країни, вони за хабаром приходять. Женіть їх у шию.

Від чергового:

— *А як їх поженеш, коли вони кажуть: а ми від Саші-Стоматолога?!*

Повний Піскун

Юрій Луценко, лідер фракції БПП (про роботу Генерального прокурора Віктора Шокіна на колишніх посадах):

— Це відомство працювало наступально, а коли він звідти пішов, усе зійшло на повний Піскун.

Від чергового:

— *Ні, це все... піскунчики. Повний Піскун настане тоді, коли незабутній Святослав Михайлович учетверте сяде в крісло Генерального прокурора.*

Щітельней треба, пане Аваков

Арсен Аваков, глава МВС (про Захарченка, котрий заявив, що його бійці підуть на Харків):

— Хрін тобі, а не Харків. Чекають, мовляв, його «свої» в Харкові. Чекають, таки так — у в'язниці на Холодній горі. Топаз, наприклад, чекає, тужить у камері, інші «ваші».

Від чергового:

— *Ти дивись, який великий Харків, а так мало чекають на Захарченка... у в'язниці?! жодної тобі місцевої еліти, одна шістка, та й та Топаз...*

Чистка негідників

Віталій Ярема, колишній Генпрокурор України:

— Юліє Володимирівно! Я готовий повністю «вичистити», як ви кажете, прокуратуру від тих негідників, які вчиняли злочини і є корупціонерами. Разом із вами. Давайте, допомагайте мені, приходьте, подавайте звернення, вказуйте на тих людей, яких треба звільняти.

Від чергового:

— *Вказувати? А навіщо, ви краще з ранку одягніть окуляри і пройдіться поверхами свого закладу й люди одразу знайдуться.*

Святе місце порожнє не буває

Михайло Саакашвілі, голова міжнародної ради реформ при Президенті України:

— Українські чиновники або справді святі, або практично не крадуть...

Від чергового:

— *Звісно, не крадуть, вони одразу стають святими в... законі.*

Про фаршированого... ведмедика

Надія Савченко, українська льотчиця, котру незаконно утримують у Росії:

— Цей фаршований цирк треба закінчувати...

Від чергового:

— *Не забудьте після закінчення цього цирку його замовнику добре... нафарширувати яйця.*

Мал. Георгія МАЙОРЕНКА, Вадима СИМИНОГИ, Миколи КАПУСТИ, Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Анна ЛУКАНСЬКА, Людмила ОПАНАСЕНКО, Марина КРИВДА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 16 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 12 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 40071

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал – www.golosukraine.com

